

Euroopa Liidu Teataja

L 327

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

52. aastakäik

12. detsember 2009

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1212/2009, 30. november 2009, millega kehtestatakse soovitus hinnad ja ühenduse tootjahinnad teatavatele kalandustoodetele 2010. kalandusaastaks vastavalt määrusele (EÜ) nr 104/2000 1

- II EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

OTSUSED

Komisjon

2009/944/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 13. juuli 2009, riigiabikavade kohta C 6/04 (ex NN 70/01) ja C 5/05 (ex NN 71/04), mida Itaalia rakendas katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes (kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiisivabastus) (teatavaks tehtud numbri K(2009) 5497 all) 6

Hind: 3 EUR

(Jätkub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

2009/945/EÜ:

- ★ **Komisjoni otsus, 13. juuli 2009, mis käsitleb RATPi pensionisüsteemi rahastamise reformi (riigiabi C 42/07 (ex N 428/06)), mida Prantsusmaa kavatses RATPi suhtes rakendada (teatavaks tehtud numbri K(2009) 5505 all) ⁽¹⁾** 21

-
- V *Alates 1. detsembrist 2009 Euroopa Liidu lepingu, Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud õigusaktid*

ÕIGUSAKTID, MILLE AVALDAMINE ON KOHUSTUSLIK

Komisjoni määrus (EL) nr 1213/2009, 11. detsember 2009, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 36

Komisjoni määrus (EL) nr 1214/2009, 11. detsember 2009, millega muudetakse teatavate suhkrusektori toodete suhtes 2009/2010. turustusaastaks määrusega (EÜ) nr 877/2009 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse 38

2009/946/ÜVJP:

- ★ **Poliitika- ja julgeolekukomitee otsus Atalanta/8/2009, 4. detsember 2009, Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni (Atalanta) Euroopa Liidu relvajõudude juhataja nimetamise kohta** 40

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1212/2009,

30. november 2009,

millega kehtestatakse soovitus hinnad ja ühenduse tootjahinnad teatavatele kalandustoodetele 2010. kalandusaastaks vastavalt määrusele (EÜ) nr 104/2000

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1999. aasta määrust (EÜ) nr 104/2000 kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 18 lõiget 3 ja artikli 26 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 18 lõikes 1 ja artikli 26 lõikes 1 on sätestatud, et soovitus hind ja ühenduse tootjahind peaksid olema kehtestatud igaks kalandusaastaks, et kindlaks määrata teatavate kalandustoodete sekkumishind.
- (2) Määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 18 lõikes 1 nähakse ette soovitushindade kehtestamine nimetatud määruse I ja II lisas loetletud igale tootele ja tooterühmale.
- (3) Praegu kättesaadavate andmete põhjal, mis kajastavad asjaomaste toodete hindu, ja kriteeriumide põhjal, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 18 lõikes 2, tuleks soovitus hindu 2010. kalandusaastaks liigist sõltuvalt suurendada, samal tasemel säilitada või vähendada.
- (4) Määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 26 lõikes 1 nähakse ette ühenduse tootjahinna kehtestamine kõnealuse määruse III lisas loetletud toodetele. Asjakohane on kehtestada ühenduse tootjahind ühele nendest toodetest

ning muudele toodetele arvutada ühenduse tootjahind ümberarvestuskoefitsientide abil, mis on kehtestatud komisjoni 30. mai 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 802/2006, millega määratakse kalade perekondadest *Thunnus* ja *Euthynnus* suhtes kohaldatavad ümberarvestuskoefitsiendid ⁽²⁾.

- (5) Määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 18 lõike 2 esimeses ja teises taandes ning artikli 26 lõikes 1 kehtestatud kriteeriumide põhjal tuleks ühenduse tootjahinda kalandusaastaks 2010 korrigeerida.
- (6) Küsimuse kiireloomulisuse tõttu, on oluline teha erand Euroopa Liidu lepingule lisatud protokoll (riikide parlamentide funktsiooni kohta Euroopa Liidus) I jao punktis 3 nimetatud kuuenädalasest ajavahemikust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse I lisas kehtestatakse määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 18 lõikes 1 ette nähtud soovitus hinnad 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2010 vältavaks kalandusaastaks.

Artikkel 2

Käesoleva määruse II lisas kehtestatakse määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 26 lõikes 1 ettenähtud ühenduse tootjahinnad 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2010 vältavaks kalandusaastaks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2010.

⁽¹⁾ EÜT L 17, 21.1.2000, lk 22.

⁽²⁾ ELT L 144, 31.5.2006, lk 15.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30 november 2009

Nõukogu nimel

eesistuja

S. O. LITTORIN

I LISA

Lisad	Liik Määruse (EÜ) nr 104/2000 I ja II lisas loetletud tooted	Kaubanduslik esitusviis	Soovitushind (eurot/tonni)
I	1. Heeringas liigist <i>Clupea harengus</i>	Terve kala	275
	2. Sardiin liigist <i>Sardina pilchardus</i>	Terve kala	580
	3. Harilik ogahai (<i>Squalus acanthias</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	1 090
	4. Koerhaid (<i>Scyliorhinus spp.</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	711
	5. Meriahven (<i>Sebastes spp.</i>)	Terve kala	1 188
	6. Tursk liigist <i>Gadus morhua</i>	Terve kala või roogitud kala koos peaga	1 589
	7. Süsikas (<i>Pollachius virens</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	776
	8. Kilttursk (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	976
	9. Merlang (<i>Merlangius merlangus</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	898
	10. Molvad (<i>Molva spp.</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	1 165
	11. Makrell liigist <i>Scomber scombrus</i>	Terve kala	317
	12. Makrell liigist <i>Scomber japonicus</i>	Terve kala	279
	13. Anšoovis (<i>Engraulis spp.</i>)	Terve kala	1 287
	14. Atlandi merilest (<i>Pleuronectes platessa</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga ajavahemikul 1. jaanuar 2010–30. aprill 2010	1 052
		Terve kala või roogitud kala koos peaga ajavahemikul 1. mai 2010–31. detsember 2010	1 462
	15. Merluus liigist <i>Merluccius merluccius</i>	Terve kala või roogitud kala koos peaga	3 403
	16. Kammellased (<i>Lepidorhombus spp.</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	2 402
	17. Harilik soomuslest (<i>Limanda limanda</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	828
	18. Harilik lest (<i>Platichthys flesus</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	496
	19. Pikkuim-tuun (<i>Thunnus alalunga</i>)	Terve kala	2 241
		Roogitud kala koos peaga	2 487
	20. Seepia (<i>Sepia officinalis</i> ja <i>Rossia macrosoma</i>)	Terve (puhastamata)	1 781
	21. Merikuradid (<i>Lophius spp.</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	2 923
		Ilma peata	6 015
	22. Garneel liigist <i>Crangon crangon</i>	Vees keedetud	2 423
	23. Harilik süvameregarneel (<i>Pandalus borealis</i>)	Vees keedetud	6 474
Värske või jahutatud		1 590	
24. Taskukrabi (<i>Cancer pagurus</i>)	Terve (puhastamata)	1 676	
25. Norra salehomaar (<i>Nephrops norvegicus</i>)	Terve (puhastamata)	5 197	
	Sabad	4 102	
26. Merikeeled (<i>Solea spp.</i>)	Terve kala või roogitud kala koos peaga	6 742	

Lisad	Liik Määruse (EÜ) nr 104/2000 I ja II lisas loetletud tooted	Kaubanduslik esitusviis	Soovitushind (eurot/tonni)
II	1. Süvalest (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 916
	2. Merluusid perekonnast <i>Merluccius spp.</i>	Külmutatud, terved, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 208
		Külmutatud, fileeritud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 483
	3. Merikogerlased (<i>Dentex dentex</i>) ja (<i>Pagellus spp.</i>)	Külmutatud, partiidena või üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 492
	4. Mõõkkala (<i>Xiphias gladius</i>)	Külmutatud, terved, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	3 998
	5. Seepiad (<i>Sepia officinalis</i>) (<i>Rossia macrosoma</i>) (<i>Sepiola rondeletti</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 915
	6. Kaheksajalad (<i>Octopus spp.</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	2 161
	7. Ebakalmaarid (<i>Loligo spp.</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	1 179
	8. Nooljas kalmaar (<i>Ommastrephes sagittatus</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	961
	9. Argentiina lühiuimkalmaar (<i>Illex argentinus</i>)	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	856
10. Krevetid sugukonnast <i>Penaeidae</i>	— Krevetid liigist <i>Parapenaeus longirostris</i>	Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	4 072
		Külmutatud, üht tüüpi tooteid sisaldavas originaalpakendis	8 055

II LISA

Liik Määruse (EÜ) nr 104/2000 III lisas loetletud tooted	Kaal	Kaubanduslikud andmed	Ühenduse tootjahind (eurot/tonni)
Kulduim-tuun (<i>Thunnus albacares</i>)	Iga kala kaaluga üle 10 kg	Terve Roogitud Muud	1 224
	Iga kala kaaluga kuni 10 kg	Terve Roogitud Muud	
Pikkuim-tuun (<i>Thunnus alalunga</i>)	Iga kala kaaluga üle 10 kg	Terve Roogitud Muud	
	Iga kala kaaluga kuni 10 kg	Terve Roogitud Muud	
Vööttuun (<i>Katsuwonus pelamis</i>)		Terve Roogitud Muud	
Harilik tuun (<i>Thunnus thynnus</i>)		Terve Roogitud Muud	
Teised <i>Thunnus</i> ja <i>Euthynnus</i> perekonna liigid		Terve Roogitud Muud	

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

13. juuli 2009,

riigiabikavade kohta C 6/04 (ex NN 70/01) ja C 5/05 (ex NN 71/04), mida Itaalia rakendas katmikאיandusega tegelevate ettevõtjate suhtes (kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiisivabastus)

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 5497 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(2009/944/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt kõnealusele artiklile ja võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

(4) Kuna komisjon eelnimetatud kirjas määratud nelja nädala pikkuse tähtaja jooksul vastust ei saanud, saatis ta Itaalia ametiasutustele 26. aprilli 2001. aasta kirjaga meeldetuletuse, märkides, et kui nad vastust ei saada, on tal õigus teha komisjoni volinike kolleegiumile ettepanek esitada Itaaliale vastavalt nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksik-asjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 (praegu artikkel 88) kohaldamiseks) ⁽¹⁾ artikli 10 lõikele 3 teabe esitamise korraldus.

(5) 10. mai 2001. aasta kirjaga saatis Itaalia alaline esindus Euroopa Liidu juures komisjonile Itaalia ametiasutustelt 26. aprilli 2001. aasta kirjas nõutud lisateabe.

I. MENETLUS

(1) Komisjon palus 28. septembri 2000. aasta ja 17. oktoobri 2000. aasta kirjaga ja talle kättesaadava teabe põhjal Itaalia ametiasutustelt selgitusi põllumajanduses kasutatava diislikütuse osalise aktsiisivabastuse kohta, mis oli ette nähtud 30. septembri 2000. aasta dekreetseadusega nr 268 füüsiliste isikute tulumaksu ja aktsiisi suhtes rakendatavate kiireloomuliste meetmete kohta.

(2) Itaalia ametiasutused saatsid nõutud selgitused komisjonile 31. oktoobri 2000. aasta ja 3. novembri 2000. aasta kirjaga.

(3) Pärast nende selgituste uurimist saatis komisjon 20. novembril 2000 kirja, paludes Itaalia ametiasutustelt aktsiisivabastuse kohta lisateavet.

(6) Nimetatud teabe põhjal teatas komisjon 2. augusti 2001. aasta kirjas, et ta avab teatamata riigiabi toimiku (NN 70/01), ja palus Itaalia ametiasutustelt lisateavet.

(7) Kuna komisjon määratud tähtpäevaks vastust ei saanud, saatis ta Itaalia ametiasutustele 1. juuli 2003. aasta kirjaga uue meeldetuletuse, juhtides veel kord nende tähelepanu asjaolule, et kui nad vastamiseks määratud nelja nädala pikkuse tähtaja jooksul vastust ei saada, on tal õigus teha komisjoni volinike kolleegiumile ettepanek saata vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 10 lõikele 3 teabe esitamise korraldus. Vastamiseks määratud tähtaeg lõppes 2003. aasta augusti alguses.

⁽¹⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

- (8) Kuna komisjon nimetatud tähtpäevaks vastust ei saanud, võttis ta 10. oktoobril 2003⁽²⁾ vastu otsuse, millega kohustati Itaaliat esitama talle kogu 2. augusti 2001. aasta kirjas nõutud teabe, ja milles märgiti, et kui Itaalia ametiasutused vastust ei saada, on tal õigus algatada asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus.
- (9) Kuna komisjon teabe esitamise korraldusele vastust ei saanud, saatis ta 19. veebruaril 2004 Itaalia ametiasutustele kirja, teavitades neid oma otsusest algatada 30. septembri 2000. aasta dekreetsaaduse nr 268 artikli 5 lõike 5 sätete suhtes asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus (riigiabi C 6/04).
- (10) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*⁽³⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama abikava kohta märkusi.
- (11) Komisjon sai huvitatud kolmandatelt isikutelt abikava kohta märkusi ja edastas need 27. aprilli 2004. aasta kirjaga Itaaliale, andes talle võimaluse nende kohta arvamust avaldada.
- (12) Itaalia ei avaldanud nende märkuste kohta arvamust, kuid saatis pärast asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamisele vastamise tähtaja pikendamise taotlemist ja pikenduse saamist 21. juuni 2004. aasta kirjaga, mis registreeriti 25. juunil 2004, vastuse kõnealuse menetluse kohta.
- (13) Pärast seda, kui komisjon oli 19. veebruari 2004. aasta kirjaga teatanud, et 30. septembri 2000. aasta dekreetsaaduse nr 268 artikli 5 lõike 5 suhtes algatatakse asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohane menetlus, sai ta teavet, mille kohaselt olid katmikaiaandusega tegelevad ettevõtjad kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiisist tegelikult täielikult vabastatud. Sellest tulenevalt küsis komisjon 10. juuni 2004. aasta faksiga Itaalia ametiasutustelt selle täiendava maksuvabastuse kohta teavet.
- (14) 28. juuli 2004. aasta kirjaga, mis registreeriti 3. augustil 2004, saatis Itaalia alaline esindus Euroopa Liidu juures komisjonile Itaalia ametiasutuste vastuse nimetatud 10. juuni 2004. aasta kirjale. Vastusest nähtus, et nimetatud täiendav maksuvabastus oli kehtestatud mitme eri aktiga: 23. detsembri 2000. aasta seaduse nr 388 artikli 24 lõikega 3, 21. detsembri 2001. aasta seaduse nr 448 artikli 13 lõikega 3, 27. detsembri 2002. aasta seaduse nr 289 artikli 19 lõikega 4 ja 24. detsembri 2003. aasta seaduse nr 350 artikli 2 lõikega 4.
- (15) Nimetatud teabe põhjal otsustas komisjon avada uue teatamata abi toimiku (NN 71/04), et uurida täiendava maksuvabastuse kokkusobivust ühisturuga. Ta teavitas Itaalia ametiasutusi sellest 4. novembri 2004. aasta kirjaga.
- (16) Komisjon teavitas Itaalia valitsust 24. jaanuari 2005. aasta kirjaga oma otsusest algatada eelnimetatud täiendava maksuvabastuse suhtes, mis kehtestati 23. detsembri 2000. aasta seaduse nr 388 artikli 24 lõikega 3, 21. detsembri 2001. aasta seaduse nr 448 artikli 13 lõikega 3, 27. detsembri 2002. aasta seaduse nr 289 artikli 19 lõikega 4 ja 24. detsembri 2003. aasta seaduse nr 350 artikli 2 lõikega 4, asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohane menetlus (riigiabi C 5/05).
- (17) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*⁽⁴⁾. Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama abikava kohta märkusi.
- (18) Komisjon ei saanud huvitatud kolmandatelt isikutelt märkusi.
- (19) 21. veebruari 2005. aasta kirjaga, mis registreeriti 22. veebruaril 2005, saatis Itaalia alaline esindus Euroopa Liidu juures komisjonile Itaalia ametiasutuste vastuse nimetatud täiendava maksuvabastuse suhtes asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamise kohta.
- (20) 27. septembri 2007. aasta kirjaga palus komisjon Itaalia ametiasutustel esitada kõnealuse abi ja asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamist käsitlevate vastuste kohta lisateavet. Eelkõige paluti Itaalia ametiasutustel põhjendada väidet, mille kohaselt on abi kooskõlas Itaalia maksusüsteemiga, ja analüüsida, kas see võib olla põhjendatud, arvestades abi andmise ajal kehtinud ühenduse suuniseid keskkonnakaitsele antava riigiabi kohta⁽⁵⁾. Itaalia ametiasutustel oli lisateabe taotlusele aega vastata üks kuu.
- (21) Kuna Itaalia ametiasutused vastust ei saanud, saatis komisjon neile 15. oktoobri 2008. aasta faksiga meeldetuletuse. Selles seisis, et kui ta ei saa vastust uue, ühe kuu pikkuse tähtaja jooksul, on tal õigus teha komisjoni volinike kolleegiumile ettepanek saata vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 10 lõikele 3 teabe esitamise korraldus.

⁽²⁾ Otsus K(2003) 3802, millest Itaaliale teatati 13. oktoobri 2003. aasta kirjaga SG(2003) D/232244.

⁽³⁾ ELT C 69, 19.3.2004, lk 8.

⁽⁴⁾ ELT C 101, 27.4.2005, lk 17.

⁽⁵⁾ EÜT C 37, 3.2.2001, lk 3.

- (22) Kuna komisjon ei saanud määratud tähtjaks vastust, saatis ta Itaaliale 5. detsembri 2008. aasta kirjaga ⁽⁶⁾ sellise teabe esitamise korralduse.
- (23) 5. veebruari 2009. aasta e-kirjaga, mis registreeriti 9. veebruaril 2009, saatis Itaalia alaline esindus Euroopa Liidu juures komisjonile Itaalia ametiasutuste vastuse nimetatud teabe esitamise korraldusele.
- (24) Pärast 21. aprillil 2009 toimunud kohtumist komisjoni esindajatega saatsid Itaalia ametiasutused neile 19. mail 2009 Itaalia alalise esinduse kaudu Euroopa Liidu juures uue kirja.

II. KIRJELDUS

- (25) 30. septembri 2000. aasta dekreetseaduse nr 268 artikli 5 lõikes 5 on sätestatud, et ajavahemikul 3. oktoobrist kuni 31. detsembrini 2000 on kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse suhtes kohaldatav aktsiis 5 % kütusena kasutatavale diislikütusele kehtestatud aktsiisist.
- (26) Kõnealuse dekreetseaduse artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et samal ajavahemikul on põllumajanduses kasutatava diislikütuse aktsiisimäär 22 % kütusena kasutatava diislikütuse suhtes kohaldatavast määrast ja bensiini aktsiisimäär 49 % tavapärasest määrast.
- (27) 23. detsembri 2000. aasta seaduse nr 388 artikli 24 lõikega 3, 21. detsembri 2001. aasta seaduse nr 448 artikli 13 lõikega 3, 27. detsembri 2002. aasta seaduse nr 289 artikli 19 lõikega 4 ja 24. detsembri 2003. aasta seaduse nr 350 artikli 2 lõikega 4 kehtestati Itaalias kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse täielik aktsiisivabastus. See maksuvabastus hõlmas vastavalt järgmisi ajavahemikke: 1. jaanuarist kuni 30. juunini 2001, kogu 2002. aasta, kogu 2003. aasta ja kogu 2004. aasta.

III. ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2 KOHASE MENETLUSE ESMANE ALGATAMINE (RIIGIABI C 6/04)

- (28) Komisjon algatas 2000. aasta septembri dekreetseaduse nr 268 artikli 5 lõike 5 suhtes asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse, sest ta kahtles selles, kas täiendav 17 protsendipunktiline aktsiisivabastus, mida

kohaldati kasvuhoonete kütmiseks diislikütust kasutavate katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes erinevalt teistest põllumajandussektori ettevõtjatest, on ühisturuga kokkusobiv. Kahtlusi tekitas asjaolu, et Itaalia ametiasutused ei saanud teabe esitamise korraldusest hoolimata teavet, mis oleks tõendanud, et maksuvabastused olid konkurentsieeskirjade kohaselt lubatavad (nad isegi ei vastanud teabe esitamise korraldusele). Pealegi kinnitas neid kahtlusi aktsiisivabastuste lubatavuse küsimus, pidades silmas nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/81/EMÜ mineraalõlide aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta ⁽⁷⁾ ja selle muutmise direktiivi, st nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik ⁽⁸⁾.

IV. ITAALIA AMETIASUTUSTE VASTUS ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2 KOHASE MENETLUSE ESMASELE ALGATAMISELE

- (29) Itaalia ametiasutused märkisid 21. juuni 2004. aasta kirjas, et aktsiisivabastusi ei saa käsitada riigiabina, vaid neid tuleb vaadelda vastavalt direktiivi 92/81/EMÜ artikli 8 lõike 2 punkti f ja direktiivi 2003/96/EÜ artikli 15 lõike 3 kontekstis. Nad olid seisukohal, et katmikaiandus kuulub põllumajanduse ja aianduse kategooriasse, mille puhul ühenduse õigus lubab liikmesriikidel kohaldada täielikku või osalist aktsiisivabastust, ja et katmikaianduse aktsiisivabastus ei kujutanud endast maksuvabastusega seotud diskrimineerimist põllumajandus- ja aiandussektoris, sest kõik ettevõtjad võisid vabalt valida, kas kasvatada kultuure avamaal või kasvuhoonetes.
- (30) Itaalia ametiasutused väitsid, et tegemist on puhtalt maksualase kavaga ja et seda tulebki sellest seisukohast hinnata, et seda oleks võimalik analüüsida kõiki Euroopa Liidu liikmesriike hõlmavas üldraamistikus, vältides nii olukorda, kui üksiku riigisisese juhtumi uurimine väljaspool seda raamistikku võiks seada ohtu liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtte. Itaalia ametiasutused viitasid sellega seoses poliitilisele kokkuleppele, mille nõukogu ja komisjon saavutasid 19. märtsil 2003 majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus ja mille kohaselt üldisest maksusüsteemist tehtavad erandid või selles esinevad erinevused, mida õigustab maksusüsteemi olemus või selle üldised omadused, ei kujuta endast riigiabi.
- (31) Lõpetuseks lisasid Itaalia ametiasutused, et neile kättesaadavate prognooside ja andmete kohaselt ei kahjustaks kavandatud kava „siseturu nõuetekohast toimimist ega too(ks) kaasa konkurentsi moonutamist” (viide direktiivi 2003/96/EÜ põhjendusele 24).

⁽⁶⁾ Kiri SG-Greffe (2008) D/207739.

⁽⁷⁾ EÜT L 316, 31.10.1992, lk 12.

⁽⁸⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

**V. KOLMANDATE ISIKUTE POOLT PÄRAST
ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2
KOHASE MENETLUSE ESMAST ALGATAMIST
ESITATUD MÄRKUSED**

- (32) 19. aprilli 2004. aasta kirjaga, mis registreeriti 21. aprillil 2004, esitas üks huvitatud kolmas isik komisjonile oma märkused asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamise kohta.
- (33) Kõnealuses kirjas kirjeldas huvitatud isik seda, kui haavatav on turg, kus ta tegutseb, ja ka kasvuhoonete kütmiseks sobivate kütuste hinnatõusuga seotud probleeme. Huvitatud kolmanda isiku arvates oleksid paljud selle sektori ettevõtjad sunnitud tegevuse lõpetama või vähendama oma kasvuhoonete kütmiseks kasutatava kütuse kogust, mis tooks kaasa nende toodete kvaliteedi halvenemise, kui komisjon teeks otsuse kõnealuse maksuvabastuse kahjuks. Peale selle väitis huvitatud kolmas isik, et Belgias ja Madalmaades kasutatavate katlakütuste (metaan ja kütteõli) hinnad olid 20–40 % madalamad kui Itaalia põllumajandusliku diislikütuse hind ja et seepärast ei moonutaks kõnealuse maksuvabastuse kohaldamine mingil moel konkurentsi. Lõpuks märkis kõnealune isik, et tema sektoris kasvas pidevalt nende põllumajandusettevõtjate arv, kes kasutavad kasvuhoonete kütmiseks metaani.

**VI. ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2 KOHASE
MENETLUSE TEISTKORDNE ALGATAMINE
(RIIGIABI C 5/05)**

- (34) Komisjon algatas asutamislepingu artikli 88 lõike 2 alusel teise menetluse, kui ta oli saanud teavet, mis tõendas, et katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes kohaldatud aktsiisivabastus oli tegelikult märkimisväärselt suurem kui menetluse esmasel algatamisel analüüsitud maksuvabastus. Menetluse esmasel algatamisel avaldatud kahtlusi, mille üheks põhjuseks oli see, et Itaalia ametiasutused ei olnud vastanud neile saadetud teabe esitamise korraldusele, kinnitas nende ametiasutuste reaktsioon menetluse esmasel algatamisele. Kahtlused, mida komisjon teistkordsel menetluse algatamisel avaldas, põhinesid eelkõige järgmistel kaalutlustel:

- a) Itaalia ametiasutused leidsid, et aktsiisivabastused ei ole oma ulatusest hoolimata riigiabi, vaid maksu-meetmed, mida õigustab neid hõlmava maksusüsteemi olemus. Nad ei esitanud selle väite toetuseks siiski mingit teavet;
- b) Itaalia ametiasutused väitsid veel, et aktsiisivabastus ei moonuta konkurentsi, sest kõigil aiapidajatel on

võimalik taimi kasvuhoones kasvatada ja maksuvabastust kasutada. See väide näib kahtlane, sest maksuvabastuse eesmärk ei olnud soodustada üleminekut kultuuride viljelemisele kasvuhoonetes, vaid leevendada juba tegutsevate katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate finantskoormust, mis on seotud nende tegevusega;

- c) lisaks väitsid Itaalia ametiasutused konkurentsi moonutamise küsimuse kohta, et neile kättesaadavate ametlike andmete kohaselt ei moonuta katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes kohaldatud täielik maksuvabastus konkurentsi. Komisjoni arvates ei ole selge, kuidas Itaalia ametiasutused saavad seda väita, kuna nende vastuses, mille nad saatsid komisjonile teleksi teel 10. juunil 2004 (vt põhjendus 14), märkisid nad, et nad ei saa esitada täpseid andmeid summade kohta, mida katmikaiandusega tegelevad ettevõtjad võivad täieliku maksuvabastuse tõttu säästa;
- d) kuigi Itaalia ametiasutused kinnitasid, et riigiabi elemendid puudusid, ei märkinud nad, milline konkurentsieeskiri toetab nende arvates täieliku aktsiisivabastuse kokkusobivust ühisturuga;
- e) ei saa välistada, et maksuvabastused anti vastuolus direktiividega 92/81/EMÜ ja 2003/96/EÜ.

**VII. ITAALIA AMETIASUTUSTE VASTUS
ASUTAMISLEPINGU ARTIKLI 88 LÕIKE 2
KOHASE MENETLUSE TEISTKORDSELE
ALGATAMISELE**

- (35) 21. veebruari 2005. aasta kirjas kinnitasid Itaalia ametiasutused, et teise menetluse sisulised küsimused on samad kui esimeses menetluses, ja et juba esimese menetlusega seoses tehtud märkused on endiselt jõus. Nad märkisid oma vastuses täiendavalt ka järgmist:

- a) liikmesriikide aktsiisimuudatused ei ole riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. 19. märtsi 2003. aasta majandus- ja rahandusministrite nõukogu järeldus, mille kohaselt ei kujuta üldisest maksusüsteemist tehtud erandid ega selles esinevad erinevused, mida õigustab maksusüsteemi olemus või selle üldised omadused, endast riigiabi, oli otsustav tegur, mis kinnitab ühenduse finantsasutuste pädevuse ülimuslikkust. Sellest tulenevalt saavad nad süsteemi olemust või üldisi omadusi käsitleva teabe kõnealustele finantsasutustele kohe, kui viimased seda nõuavad;

b) direktiivi 2003/96/EÜ artikli 15 lõikes 1 sätestatud sõnu „ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist“ ei saa tõlgendada nii, et asutamislepingu artikleid 87 ja 88 tuleb kohaldada iga meetme suhtes, millega vähendatakse aktsiisi või kehtestatakse aktsiisivabastus, ja kui ühenduse seadusandja oleks soovinud nõuda, et iga aktsiisi muutev meede peab olema kooskõlas asutamislepingu artiklitega 87 ja 88, oleks ta selle soovi väljendamiseks lisanud neile viite vastavalt õiguse tõlgendamise põhireeglile *lex ubi voluit dixit* („mida seadus mõtleb, seda ta ka ütleb“). Pealegi väljendatakse seadusandja soovi, et meetme suhtes kohaldataks riigiabieskirju, igas teises ühenduse õigusaktis selgelt, mitte ei kasutata üldist sõnastust, nagu „ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist“. Lisaks sellele oli selge ja üheselt mõistetav sõnastus vajalik seda enam, et sellel, kas meede „kujutab endast riigiabi“ või „ei kujuta endast riigiabi“, on oluline mõju meetme olemusele, korraldusele ja selle rakendamise kestusele;

c) asjaolu, et meede ei ohusta siseturu nõuetekohast toimimist ega moonuta konkurentsi, on objektiivne fakt ja seetõttu ei oma tähtsust kokkuvõtteid, mida tootjad on tänu meetmele saavutanud.

VIII. ITAALIA AMETIASUTUSTE VASTUS 5. DETSEMBRI 2008. AASTA TEABE ESITAMISE KORRALDUSELE

(36) 5. veebruari 2009. aasta kirjas tulid Itaalia ametiasutused kõigepealt tagasi väite juurde abi kokkusobivuse kohta direktiiviga 92/81/EMÜ, mis ei toonud nende arvates piisavalt selgust aktsiisivabastuste või -vähenduste konkurentsieskirjadega kokkusobivuse küsimusse.

(37) Oma seisukoha selgitamiseks viitasid nad direktiivi artiklile 8, mille kohaselt „ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid anda täieliku või osalise aktsiisivabastuse või vähendada aktsiisi määra maksukontrolli alla kuuluvate mineraalõlide puhul [...] üksnes põllumajanduses, aianduses ja metsanduses [...]“.

(38) Itaalia ametiasutuste arvates ei kehtestatud kõnealuses artiklis kasutatud sõnadega „ilma et see piiraks [...] kohaldamist“ erinevalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklist 26 kohustust järgida Euroopa konkurentsieskirju. Kui neis kahes direktiivis oleks olnud sätestatud sama nõue, ei oleks ühenduse seadusandjal olnud põhjust olla direktiivi

2003/96/EÜ artiklis 26 selgesõnalisem. Sellest tulenevalt järeldasid Itaalia ametiasutused, et võttes arvesse direktiivi 92/81/EMÜ artiklit 8 võivad liikmesriigid aianduses aktsiisivähendusi või -vabastusi õigustatult kohaldada.

(39) Seejärel rõhutasid Itaalia ametiasutused, et direktiivi 92/81/EMÜ ja seega ka direktiivi 2003/96/EÜ rakendamise tulemuseks oli konkurentsi *de facto* moonutamine siseturul, sest kehtestatud vähendustest ja vabastustest oli kasu neil liikmesriikidel, kellel oli rohkem rahalisi vahendeid ja kes võisid seetõttu kohaldada aktsiisivähendust ühetaoliselt kogu põllumajandussektoris. Kuna Itaalia vahendid olid piiratud, oli ta otsustanud võtta meetmeid üksnes katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes, sest aktsiisivähenduse ja -vabastuse meetmed võeti seoses kütuste hinnatõusu tõttu tekkinud kriisiga. Itaalia ametiasutused leidsid sellega seoses, et komisjon ei peaks sekkuma liikmesriikide prioriteetide seadmisse.

(40) Seoses keskkonnakaitsele antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste (vt põhjendus 20) kohaldatavusega väitsid Itaalia ametiasutused, et kohaldatud aktsiisivähendused olid nimetatud suunistega kooskõlas ja kuulusid seetõttu seal sätestatud erandite kohaldamisalasse, sest nende arvates oli küsimus seotud olemasolevate maksudega suuniste punkti 51.2 tähenduses. Nimetatud punktis on olemasolevate maksude suhtes sätestatud, et vähenduste või eranditega seotud tegevusabi võib lubada, kui üheaegselt on täidetud kaks järgmist tingimust:

— kõnealune maks peab keskkonnakaitsele märgatavat positiivset mõju avaldama;

— asjaomastele ettevõtjatele antavate erandite kohta tehakse otsus siis, kui maks kehtestatakse või need on osutunud vajalikuks majandustingimustes toimunud oluliste muutuste tõttu, mis seavad ettevõtjad eriti raskesse konkurentsiolukorda. Sel juhul ei või vähenduste summa ületada majandustingimustes toimunud muudatuste tõttu tekkinud kulude kasvu. Kui lisakulud enam ei suurene, vähendusi ei kohaldata.

(41) Itaalia ametiasutuste väitel saab põllumajanduses kasutatavate kütuste, eelkõige kütmiseks kasutatava gaasi aktsiisi käsitada keskkonnamaksuna, millel on keskkonnale positiivne mõju, sest see julgustab tootjaid vähendama oma kütusetarbimist.

(42) Seoses eelkõige suuniste punkti 51.2 alapunktiga b, mille kohaselt tehakse otsus ettevõtjatele antavate erandide kohta siis, kui maks kehtestatakse, viitasid Itaalia ametiasutused komisjoni 7. detsembri 2005. aasta otsusele K(2005) 4436. Kõnealusel otsuses on sätestatud, et „asjaomastel aktsiisimaksudel võis algusest peale mitte olla selgelt väljendatud keskkonnakaitse eesmärki ning maksuvabastused otsustati [...] enne 2001. aasta keskkonnakaitsele antavat abi käsitlevate suuniste jõustumist. Seetõttu võib nende olukorda kaaluda selliselt, nagu need oleksid otsustatud ajal, mil aktsiisimaks kehtestati. Järelikult võib käesolevas otsuses hinnatavate maksuvähenduste suhtes suuniste punkti 51.2 kohaselt kohaldada punkti 5.1 sätteid”. Itaalia ametiasutused lisasid, et aktsiisivähenduste kohaldamise otsus tehti pärast majandusolukorra muutumist (täpsemalt pärast naftahinna järsku tõusu), mis seadis katmikaiandusega tegelevad ettevõtjad avamaa-aiandusega tegelevate põllumajandusettevõtjatega võrreldes eriti keerulisse konkurentsiolukorda ning sundis muude riikide ametiasutusi võtma meetmeid katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate ja kalandussektori kasuks. Ametiasutused märkisid, et vaatlusalusel perioodil oli kütmiseks kasutatava diislikütuse hinnatõus aastatel 1999–2000 37 %, aastatel 1999–2001 26 % ja aastatel 1999–2002 26 %. Hinnastruktuur oli samal ajal järgmine (aasta keskmine eurodes liitri kohta):

(eurot liitri kohta)

	Hind ilma maksudeta	Maksud	Tarbijahind
1999	0,217	0,524	0,741
2000	0,342	0,523	0,865
2001	0,317	0,504	0,821
2002	0,292	0,542	0,834
2003	0,314	0,547	0,861
2004	0,354	0,555	0,909

(43) Teisalt märkisid Itaalia ametiasutused, et suuniste punkti 51 kohaldamine nõudis igal juhul ettevõtjalt maksu osalist tasumist. Nende arvates võis Itaalia võetud meede olla ühisturuga kokkusobiv, kui abisaajad maksid ühenduse tasandil kindlaksmääratud miinimumsumma (mis ametiasutuste sõnul oli aastatel 2000–2003 3 eurot 1 000 kg kohta ja pärast seda 21 eurot 1 000 kg kohta).

(44) Lõpuks märkisid Itaalia ametiasutused seoses eraldatud abi kogusummaga, et eri finantsseadustes esitatud arvud olid hinnangulised ja põhinesid katlakütuste tarbimise prognoosidel ja neid tuleks vaadelda pigem saamata jäänud tulu kui eraldatud vahenditena. Nende arvates oli iga tootja saadavat soodustust sel ajal keeruline kindlaks määrata, sest maksusüsteemi haldamise eest vastu-

tasid maakonnad, provintsid või isegi vallad. Andmed oleks saadatud kohe, niipea kui need oleksid olnud kättesaadavad.

IX. 18. MAIL 2009 SAADETUD KIRI

(45) Selles kirjas kinnitasid Itaalia ametiasutused esiteks, et aktsiis oli käsitatav olemasoleva maksuna ja et seetõttu võis põhjenduses 42 nimetatud põhjustel selle suhtes kohaldada keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevatel suunistel põhinevaid erandeid.

(46) Sellele väitele oli juurde lisatud põhjenduses 42 esitatud tabeli ajakohastatud versioon (maksude tulp on jaotatud kaheks: aktsiisi tulbaks ja käibemaksu tulbaks). Uue tabeli kohaselt oli hindade struktuur vaatlusalusel perioodil järgmine (seekord on andmed väljendatud eurodes 1 000 liitri kohta):

(eurot 1 000 liitri kohta)

	Hind ilma maksudeta	Käibemaks	Aktsiis	Tarbijahind
1999	219,83	123,5	397,67	741
2000	344,35	144,1	375,92	864,33
2001	313,4	136,7	370,11	820,22
2002	293,31	139,7	405,24	838,26
2003	314,37	143,5	403,21	861,1
2004	355,01	151,6	403,21	909,86

(47) Itaalia ametiasutused rõhutasid, et ajavahemikul 1999–2004 olid kütmiseks kasutatava diislikütuse tarbijahinnad pidevalt tõusnud, välja arvatud väike langus aastatel 2000–2001. Seejärel korraldati juba põhjendustes 42 ja 43 nimetatud väiteid.

(48) Seoses meetme põhjendatusega Itaalia maksusüsteemi seisukohast selgitasid Itaalia ametiasutused, et Itaalias määrati maksust vabastatud kütuse kogused kindlaks pindala, saagi kvaliteedi ja tegelikult kasutatud põllumajandusseadmete põhjal. Järelikult võib öelda, et maksuvabastuse suurus arvatati tegevuse liigi järgi ja katmikaianduse puhul proportsionaalselt, sest sellist tüüpi aiandus sõltus selgelt diislikütusest ja selle puhul olid tootmistingimused avamaal kasvatatud kultuuride omast täiesti erinevad. Lisaks sellele ei soodustanud erand ühtki toodet, sest seda kohaldati kõigi kasvuhoonetes kasvatatud saaduste suhtes ja kuna katmikaiandust võib pidada kogu põllumajandussektoris laialt levinuks.

- (49) Asutamislepingu artikli 87 lõike 1 üldisema kohaldatavusega seoses olid Itaalia ametiasutused seisukohal, et kõnealuses lõikes nimetatud tingimused ei olnud täidetud, sest erandid ei olnud valikulised ega moonutanud konkurentsi.
- (50) Valikulisusega seoses viitasid nad Esimese Astme Kohtu otsusele kohtuasjas T-233/04⁽⁹⁾. Kõnealuse otsuse punktis 86 sedastas Esimese Astme Kohus, et „EÜ artikli 87 kohaldamisel ei ole vahet, kas võrreldes varasema õigusliku olukorraga on eeldatava abisaaja olukord paranenud, halvenenud või jäänud hoopis samaks. Välja tuleb selgitada üksnes see, kas konkreetses õiguslikus raamistikus soodustab asjaomane meede „teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist“ EÜ artikli 87 lõike 1 tähenduses teiste ettevõtjatega võrreldes, kes on asjaomase meetmega taotletava eesmärgi osas võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras“.
- (51) Itaalia ametiasutuste arvates ei tehtud katmikaladel põllumajandussaaduste kasvatamiseks kasutatava diislikütuse suhtes kohaldatud maksuvabastuse rakendamisel mingil viisil vahet samas õiguslikus ja faktilises olukorras olevatel ettevõtjatel või toodetel, sest maksuvabastust said kasutada kõik ettevõtjad, kes end katmikaianduse jaoks diislikütusega varustasid, olenemata toodetud kaubast.
- (52) Seoses võimalusega, et meede moonutab konkurentsi, viitasid Itaalia ametiasutused komisjoni otsuse K(2008) 1105 põhjendusele 43, milles on sätestatud, et direktiivi 92/81/EMÜ artikli 8 lõikega 2 lubatud täielikel ja osalistel maksuvabastustel on samad eesmärgid kui direktiiviga 2003/96/EÜ ette nähtud meetmel ja et need on üsna väikese ulatusega ning et seetõttu võib analoogia alusel öelda, et need ei tohiks konkurentsi põhjendamatult moonutada.
- (53) Itaalia ametiasutused lisasid ka, et kõnealuse otsuse põhjenduses 32 oli komisjon leidnud, et seda liiki meetmed, mida kohaldatakse põllumajanduslikus esmatootmises kasutatava kütuse suhtes, ei moonuta põhjendamatult konkurentsi, kui võtta arvesse Euroopa Liidu põllumajandusettevõtete väiksust (üle 60 % põllumajandusettevõtetel on alla viie hektari põllumajanduslikke kõlvikuid). Sellest seisukohast lähtudes rõhutasid nad, et sama kriteeriumi järgi oleks kõnealuste maksuvabastuste abil keeruline konkurentsi moonutada, sest umbes 80 % Itaalia põllumajandusettevõtetel on alla viie hektari põllumajanduslikke kõlvikuid.
- (54) Itaalia ametiasutused väitsid ka, et kasvuhoone ühe kuupmeetri kütmiseks on vaja üksnes ligikaudu kaks liitrit diislikütust. Peale selle näitas Enama (*Ente nazionale per la meccanizzazione agricola* – riiklik põllumajandusliku tootmise mehhaniseerimise asutus) tehtud uuring, mis käsitles diislikütuse tarbimist 14 Itaalia maakonnas (20st), et kasvuhoonete kütmiseks kasutatud diislikütus moodustas 2002. aastal üksnes 11,77 % ja 2003. aastal 10,67 % põllumajandusliku diislikütuse tarbimisest.
- (55) Pärast neid selgitusi, mis esitati selleks, et toetada nende seisukohta, mille kohaselt ei sisalda kõnealused maksuvabastused riigiabi elemente asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kordasid Itaalia ametiasutused, et maksuvabastused on valdkondadevahelised, ja rõhutasid, et neid saavad kasutada kõik põllumajandustootjad, kui nad tegelevad katmikaiandusega, ja toonitasid, et mittediskrimineerimise kriteeriumi ei saa õigustatud ootuste ja õiguskindluse tõttu tagasiulatuvalt kohaldada.

X. HINDAMINE

- (56) Käesolev otsus käsitleb ühelt poolt kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiisivabastuste ja teiselt poolt kütusena kasutatava diislikütuse aktsiisivabastuste vahelist erinevust.
- (57) Võttes arvesse väiteid, mida Itaalia ametiasutused esitasid menetluse esmase ja teistkordse algatamise kohta tehtud märkustes, on vaja kõigepealt uurida, kas kava sisaldab riigiabi elemente asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (58) Asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (59) Vaatlusalune kava vastab sellele määratlusele ja mitte üksnes seepärast, et seda rahastatakse riigi ressurssidest (aktsiisivabastuste kohaldamisega jääb riigil saamata konkreetne tulu, mida ta oleks vastasel juhul saanud), vaid ka seepärast, et see soodustab teatud ettevõtjaid (põllumajandussektori ettevõtjaid ja selle sektori siseselt ettevõtjaid, kes tegelevad katmikaiandusega) ja võib kahjustada kaubandust või moonutada konkurentsi, kui arvestada Itaalia positsiooni katmikaianduse valdkonnas (näiteks oli Itaalia 2000. ja 2003. aastal värskete köögiviljade kasvatamiseks kasutatavate kasvuhoonete pindala poolest teisel kohal Euroopa Liidu tootjariikide seas, 2000. ja 2001. aastal oli Itaalia Euroopa Liidu suurim köögiviljatootja ja asjakohaste menetlustega seotud ajavahemikul oli Itaalia katmikaianduse pindala poolest teisel kohal Euroopas).

⁽⁹⁾ T-233/04: Madalmaad vs. komisjon (EKL 2008, lk II-00591).

- (60) Asja uurimise ajal kasutasid Itaalia ametiasutused mitmeid väiteid, et kaitsta oma seiskohta, et kava ei sisalda riigiabi elemente:
- poliitilise kokkuleppe järgi, millele nõukogu ja komisjon jõudsid 19. märtsil 2003 kokkukutsutud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus, ei kujuta üldisest [maksu]süsteemist tehtavad erandid või selles esinevad erinevused, mida õigustab maksusüsteemi olemus või selle üldised omadused, endast riigiabi. Lisaks sellele olid Itaalia maksuvabastused Itaalia maksusüsteemiga kooskõlas, sest neid kohaldati kõigi kasvuhoonetes kasvatatud saaduste puhul ja aktsiisist vabastatud kütusekogused määrati tegevuse järgi;
 - kättesaadavate prognooside ja andmete kohaselt ei kahjustanud kõnealune kava siseturu nõuetekohast toimimist ega toonud kaasa konkurentsi moonutamist (vt põhjendused 30 ja 31);
 - maksuvabastused ei olnud valikulised ega moonutanud konkurentsi.
- (61) Kõigepealt tuleb rõhutada, et ükski poliitiline kokkulepe ei saa muuta asutamislepingus objektiivselt määratletud abi mõistet.
- (62) Komisjon leiab seoses väitega, et maksuvabastusi õigustab maksusüsteemi olemus või üldised omadused, et aktsiisivabastusi, mis piirduvad teatavat liiki tootmisega (käsioleval juhul katmikaiandusega, mille puhul kohaldati suuremaid maksuvabastusi kui avamaa-aianduse puhul), ei saa õigustada maksusüsteemi olemuse ja loogikaga, kui ühenduse õigus nõuab põhimõtteliselt, et liikmesriigid kehtestaksid aktsiisi⁽¹⁰⁾. Sama kehtib siis, kui ühenduse õigus ei näe ette kõnealuste maksuvabastuste kohaldamist. Väide, et maksuvabastusi kohaldati kõigi kasvuhoonetes kasvatatud saaduste puhul, ei ole käesoleval juhul oluline, sest kõigi põllumajandustootmissektori harude suhtes kohaldati väiksemat maksuvabastust kui katmikaiandusega tegelevate ettevõtjate suhtes ja kui, nagu Itaalia ametiasutused väidavad, maksust vabastatud kütusekogused määrati tegevuse järgi, oleks maksusüsteemi loogika nõudnud, et maksuvabastus oleks olnud sama kõigi diislikütuse kasutamisel põhinevate tegevuste puhul.
- (63) Valikulisuse küsimust on juba uuritud põhjenduses 58. Kohtuasjas T-233/04 tehtud otsuse kohta märgib komisjon, võttes arvesse põhjendusi 25 ja 26, et kuigi on tõsi, et diislikütust kasutavatele põllumajandussektori ettevõtjatele on kohaldatud maksuvabastusi, on katmik-aiandusega tegelevad ettevõtjad siiski saanud suuremaid maksuvabastusi. Kõik ettevõtjad on võrreldavas majanduslikus olukorras, sest nad kasutavad tootmiseks diislikütust ja meetme eesmärk (naftahinna tõusu mõju leevendamine) mõjutab neid seetõttu võrdsel määral, olenemata nende õiguslikust seisundist. See et mõned võrreldavas olukorras olevad ettevõtjad on saanud suurema maksuvabastuse kui teised, tõendab kava valikulisust.
- (64) Komisjon lükkab ümber Itaalia ametiasutuste väited, et kava ei ohusta siseturu nõuetekohast toimimist ega moonuta konkurentsi:
- Itaalia ametiasutuste osutatud otsuses (vt põhjendus 52) järeldati, et tegemist oli riigiabiga, kuid selle võis heaks kiita asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud erandi põhjal. Nimetatud erandit ei saa siiski kasutada selleks, et tõendada, et vaatlusaluses kavas ei ole riigiabi elemente (see kehtib ka põhjenduses 53 käsitletud Itaalia ametiasutuste väite kohta);
 - põhjenduses 54 esitatud andmed ei ole täielikud (14 maakonda 21st) ja miski ei osuta sellele, et need on representatiivsed: tegelikult ei ole võimalik järeldada, kas maakonnad, mille kohta andmed esitati, on need maakonnad, kus katmikaiandus on kõige rohkem levinud. Pealegi näitavad põllumajandussektori tarbimist käsitlevad andmed, et diislikütus on oluline põllumajanduslik sisend. Konkurentsi moonutamiseks ja ühendusesisese kaubanduse kahjustamiseks piisab igal juhul sellest, et abi tugevdab ettevõtja konkurentsiolukorda teiste ühendusesisiseses kaubanduses konkureerivate ettevõtjatega võrreldes⁽¹¹⁾. See kehtib kõnealuse juhu kohta, sest maksuvabastusega soodustatakse kasvuhoonetes põllumajandussaadusi kasvata- vaid Itaalia ettevõtjaid võrreldes nende ettevõtjatega, kes tegutsevad samas sektoris teistes liikmesriikides.
- (65) Itaalia ametiasutused kinnitasid menetluse esmase algatamise kohta esitatud märkustes ka, et kõnealune abi ei kujuta endast riigiabi ja et seda tuleb vaadelda direktiive 92/81/EMÜ ja 2003/96/EÜ silmas pidades. Nende järeldus põhines väitel, et riigiabi olemasolu välistab pelk asjaolu, et ELi direktiiviga on kehtestatud maksuvabastuste andmise võimalus. Nad kordasid seda väidet oma vastuses neile saadetud teabe esitamise korraldusele.

⁽¹⁰⁾ Vt komisjoni otsus 2006/323/EÜ (ELT L 119, 4.5.2006, lk 12).

⁽¹¹⁾ Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas 730/79: Philip Morris Holland vs. komisjon (EKL 1980, lk 2671) .

- (66) Komisjon ei saa selle väitega nõustuda. Direktiivi 92/81/EMÜ põhjendus 6 lubab tõepoolest liikmesriikidel „kohaldada vabatahtlikult [...] muid maksuvabastusi [...], kui see ei moonuta konkurentsi“. Lisaks sellele on kõnealuse direktiivi artikli 8 lõikes 2 sätestatud, et liikmesriigid võivad kohaldada täielikke või osalisi maksuvabastusi või -vähendusi „ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist“. Viidates konkurentsi moonutamise ohule, ei välista direktiiv 92/81/EMÜ võimalust, et maksuvabastused kujutavad endast riigiabi. Tasub meenutada, et komisjoni riigiabiga seotud pädevus tuleneb vahetult asutamislepingust ja et direktiiv, mille eesmärk on ühtlustada maksu Euroopa tasandil, ei saa sellist pädevust piirata.
- (67) Lisaks sellele on direktiivi 2003/96/EÜ põhjendustes 15 ja 24 sätestatud, et meetmed, mille eesmärk on eri liikmesriikides erinevate maksumäärade kehtestamine, peavad olema kooskõlas siseturu- ja konkurentsieeskirjadega, et see ei tooks kaasa konkurentsi moonutamist. Konkurentsieeskirjade kohaldamise nõue on sätestatud kõnealuse direktiivi artiklis 26, mis juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealused meetmed võivad kujutada endast riigiabi ja sellisel juhul tuleb neist teatada asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud korras. Kõnealuses artiklis on sõnaselgelt sätestatud, et selle direktiivi kohaselt komisjonile esitatav teave ei vabasta liikmesriike asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 ette nähtud teatamiskohustusest.
- (68) Lõpuks kinnitasid Itaalia ametiasutused ise (vt põhjendus 39), et aktsiisivabastuste kohaldamine moonutab konkurentsi, mis on riigiabile iseloomulik element asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (69) Kõiki neid kaalutlusi silmas pidades järeldeb komisjon, et kõnealuse kava alusel kohaldatud aktsiisivabastused kujutavad endast riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (70) Asutamislepingu artikli 87 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel võib selliseid meetmeid siiski erandina pidada ühisturuga kokkusobivaks.
- (71) Asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 sätestatud erandid on seotud üksiktarbijatele antava sotsiaalabiga, loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antava abiga ja Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele antava abiga ning neid ei saa käesoleval juhul kohaldada, olenemata sellest, kes on kava raames abi saajad.
- (72) Komisjon on seisukohal, et asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis a sätestatud erandid, mis on seotud teatud piirkondade arendamisega, ei ole kõnealuse kava suhtes kohaldatavad, sest see kava ei hõlma abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus.
- (73) Asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis b sätestatud erandiga seoses piisab, kui märkida, et kõnealune maksukava ei ole üleeuroopalist huvi pakkuv tähtis projekt ega ole mõeldud tõsise häire kõrvaldamiseks Itaalia majanduses. Samuti ei ole see mõeldud kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis d sätestatud erandi tähenduses.
- (74) Järelikult saab tugineda ainult asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud erandile, mille kohaselt võib abi pidada ühisturuga kokkusobivaks, kui see on mõeldud teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui see ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (75) Kuna kõnealuse kava alusel antud abi on teatamata abi, tuleb selle kokkusobivust ühisturuga analüüsida selle andmise ajal kehtinud riigiabieeskirjade alusel, nagu on sätestatud komisjoni teatise ebaseadusliku riigiabi hindamisel kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramise kohta ⁽¹²⁾.
- (76) Kuigi on tõsi, et riigiabi põllumajandus- ja metsandussektoris aastatel 2007–2013 käsitlevate uute ühenduse suuniste ⁽¹³⁾ põhjenduses 172 tunnistatakse osa pärast direktiivi 2003/96/EÜ jõustumist antud ebaseaduslikust abist ühisturuga kokkusobivaks, kehtib see üksnes juhul, kui nimetatud direktiivi tingimused on täidetud ja põllumajandussektoris ei kohaldata eri maksumäärasid. Sama kehtib direktiivi 92/81/EMÜ alusel antud ebaseadusliku abi kohta.
- (77) Direktiivi 92/81/EMÜ artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et „liikmesriigid kehtestavad mineraalõli suhtes ühtlustatud aktsiisi käesolevas direktiivis sätestatud korras“. Artikli 1 lõikes 2 on sätestatud, et liikmesriigid kehtestavad aktsiisimäärad kooskõlas nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiiviga 92/82/EMÜ mineraalõlide aktsiisimäärade ühtlustamise kohta ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ EÜT C 119, 22.5.2002, lk 22.

⁽¹³⁾ ELT C 319, 27.12.2006, lk 1.

⁽¹⁴⁾ EÜT L 316, 31.10.1992, lk 19. Kasvuhoonete kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiisid on nimetatud põhjenduses 43.

- (78) Direktiivi 92/82/EMÜ artikli 5 lõikes 2 on sätestatud gaasiõli (diislikütus) aktsiisiks 18 eküüd 1 000 liitri kohta gaasiõli puhul, mida kasutatakse paiksete mootorite jaoks, ehituses, sh tsiviil- ja riiklikel ehitustöödel kasutatavate seadmete ja masinate või nende sõidukite jaoks, mis on mõeldud kasutamiseks väljaspool üldkasutatavaid teid või mille kasutamine peamiselt üldkasutatavatel teedel on keelatud.
- (79) Direktiivi 92/81/EMÜ artikli 2 lõikes 2 on sätestatud, et „mineraalõlid, mille aktsiisimäär ei ole kindlaks määratud aktsiisimäärade direktiiviga 92/82/EMÜ, maksustatakse aktsiisiga juhul, kui need on mõeldud kasutamiseks katlakütuse või mootorikütusena või kui neid müüakse või kasutatakse katlakütuse või mootorikütusena. Aktsiisimäär määratakse vastavalt kasutusele kindlaks samaväärse katlakütuse või mootorikütuse aktsiisimäär järgi”. (Itaalia ametiasutuste nimetatud 13 eurot (vt põhjendus 43) on aktsiisimäär, mida kohaldatakse samaväärse katlakütuse või mootorikütuse suhtes, st raske kütteõli aktsiisimäär, mille suuruseks on viimati nimetatud direktiivi artikliga 6 kehtestatud 13 eurot 1 000 kg kohta.)
- (80) Direktiivi 92/81/EMÜ artikli 8 lõikes 2 on siiski sätestatud, et „ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid kohaldada täielikku või osalist aktsiisivabastust või aktsiisimäärade vähendamist maksukontrolli alla kuuluvate mineraalõlide suhtes, mida kasutatakse [...] üksnes põllumajanduses ja aianduses ning metsanduses ja siseveekalanduses”.
- (81) 1. jaanuaril 2004 jõustunud⁽¹⁵⁾ direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt on gaasiõli (diislikütus) madalaim aktsiisimäär 21 eurot 1 000 liitri kohta (direktiivi artikkel 9 koostoimes direktiivi I lisa tabeliga C). Nimetatud direktiiv sisaldab ka direktiivi 92/81/EMÜ artikli 8 lõikega 2 analoogset sätet, nimelt on selle artikli 15 lõikes 3 sätestatud, et „liikmesriigid võivad kohaldada kuni nullini vähendatud maksustamistaset põllumajanduses, aianduses, kalakasvatuses või metsanduses kasutatavate energiatoodete ja elektrienergia suhtes”.
- (82) Seega oli kahe eespool nimetatud direktiivi kohaselt võimalik kohaldada täielikku aktsiisivabastust. Kuna kõnealuse abikavaga kehtestati eristav aktsiisivabastus, mis soodustas teatud põllumajandusettevõtjaid, ei saa seda tunnistada ühisturuga kokkusobivaks, kui pidada silmas riigiabi põllumajandus- ja metsandussektoris aastatel 2007–2013 käsitlevate ühenduse suuniste⁽¹⁶⁾ punkti 172.
- (83) Kogu ajavahemikul, mida kaks aktsiisivabastuste suhtes algatatud menetlust hõlmavad (3. oktoobrist 2000 kuni 31. detsembrini 2004 – vt põhjendused 25 ja 27), kohaldata riigiabi suhtes eeskirju, mis on sätestatud ühenduse suunistes põllumajandussektorile antava riigiabi kohta⁽¹⁷⁾ (edaspidi „2000. aasta põllumajandussuunisted”).
- (84) Komisjon leiab, et võttes arvesse selle olemust (täielik aktsiisivabastus), kujutab abi endast ühepoolset riigiabi, mis on mõeldud lihtsalt tootjate finantsolukorra parandamiseks ilma sektori arengule kaasa aitamata. Seda järeldust kinnitab asjaolu, et Itaalia ametiasutused selgitasid esitatud lisateabes, et abi andmise põhjuseks oli naftahindade tõus (vt põhjendus 39).
- (85) 2000. aasta põllumajandussuuniste punkti 3.5 kohaselt on see abi ühisturuga kokkusobimatu tegevusabi.
- (86) 2000. aasta põllumajandussuuniste punkt 5.5 lubab siiski teha punkti 3.5 sätetest erandi keskkonnaalase tegevusabi andmiseks.
- (87) 2000. aasta põllumajandussuuniste punktis 5.5.4 nimetatakse eelkõige osalist või täielikku keskkonnamaksudest vabastamist. Komisjon leidis teatavate reservatsioonidega, et selline abi võib olla lubatav, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- abi on ajutine (kestus kuni viis aastat) ja kahanev;
 - kui suudetakse tõendada, et abi on vajalik rahvusvahelise konkurentsivõime vähenemise korvamiseks;
 - kui abikava stimuleerib tegelikult asjaomaste sisendite kasutamist vähendama.
- (88) Komisjon leiab, et kõnealusel juhul ei ole abi kahanev, sest arvestades finantsseaduste eri artikleid, millega nähti ette aktsiisivabastus, oli vabastus osaline kuni 31. detsembrini 2000 ja seejärel täielik igal eespool põhjenduses 27 nimetatud ajavahemikul. Lisaks sellele ei olnud abi ajutine, sest tegelikult olid maksuvabastused kogu kõnealusel ajavahemikul alalised, välja arvatud 2001. aasta teisel poolel. Kuigi Itaalia ametiasutused viitasid keerulisele konkurentsiolekorrale (vt põhjendus 42), ei esitanud nad konkurentsivõime vähenemist tõendavat teavet. Ka ei tundu usutav, et maksuvabastuste süsteem, mis määratluse kohaselt muudab kütused odavamaks, võiks panna abisaajad asjaomaste sisendite (olgu need kasvuhooned või kütused, kui neid sisenditeks peetakse) kasutamist vähendama.

⁽¹⁵⁾ V.a teatud sätted, mis ei ole käesoleval juhul olulised.

⁽¹⁶⁾ Vt joonealune märkus 13.

⁽¹⁷⁾ EÜT C 28, 1.2.2000, lk 2.

- (89) Kõnealust riigiabi ei saa järelikult pidada õigustatuks üksnes 2000. aasta põllumajandussuuniste sätetega, mis lubavad puhast tegevusabi ühisturuga kokkusobivaks pidada.
- (90) 2000. aasta põllumajandussuuniste punkt 5.6.2 näeb siiski ette ka võimaluse hinnata abi iga juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse keskkonnakaitseks antavat riigiabi käsitlevates ühenduse suunistes sätestatud põhimõtteid.
- (91) Arvestades ajavahemikku, millega kaks menetlust on seotud, tuleb kõnealuse abi ühisturuga kokkusobivuse analüüsimisel arvesse võtta järgmisi riigiabieskirju:
- ajavahemiku 3. oktoobrist 2000 kuni 2. veebruarini 2001 puhul ühenduse suunised keskkonnakaitsele antava riigiabi kohta, ⁽¹⁸⁾ mis jõustusid 1994. aastal (edaspidi „1994. aasta suunised”);
- ajavahemiku 3. veebruarist 2001 kuni 31. detsembrini 2004 puhul ühenduse suunised keskkonnakaitsele antava riigiabi kohta, ⁽¹⁹⁾ mis jõustusid 2001. aastal (edaspidi „2001. aasta suunised”).
- (92) 1994. aasta suuniste (punkti 3.4) kohaselt võib komisjon teha erandi reeglist, mille kohaselt ei ole tegevusabi lubatud, kui selline abi korvab üksnes tavapäraseid tootmiskulusid ületavad tootmise lisakulud, on ajutine ja põhimõtteliselt kahanev ning stimuleerib reostuse vähendamist või tõhusamate ressursikasutusviiside kiiremat kasutuselevõttu.
- (93) Punktis 3.4 on ka sätestatud, et uutest keskkonnamaksudest võib ajutiselt vabastada, kui see on vajalik, et korvata konkurentsivõime vähenemist, eriti rahvusvahelisel tasandil. Lisaks tuleb arvesse võtta seda, mida asjaomased ettevõtjad peavad vastutasuks tegema, et oma reostust vähendada. Seda sätet kohaldatakse ka EÜ õigusaktide kohaselt kehtestatud maksuvabastuste suhtes.
- (94) Lisaks sellele, et abi ei ole ajutine ega kahanev ega oma ergutavat mõju, nagu on märgitud 2000. aasta põllumajandussuuniste punkti 5.5.4 alusel tehtud analüüsis, leiab komisjon, et talle kättesaadav teave ei näita, et abi andmisel oleks piiratud üksnes tavapäraseid tootmiskulusid ületavate tootmise lisakulude hüvitamisega. Järelikult ei vasta abi eespool põhjenduses 92 viidatud tingimustele, mis võimaldaksid seda pidada ühisturuga kokkusobivaks.
- (95) Lisaks sellele ei ole eespool punktis 93 viidatud tingimused käesoleval juhul asjakohased, sest abi ei ole seotud uute maksudega (aktsiis oli olemas enne menetlustega hõlmatud ajavahemikku: näiteks 23. detsembri 2000. aasta seaduse nr 388 (millega kehtestati täielik aktsiisivabastus ajavahemikuks 1. jaanuarist kuni 30. juunini 2001) artikli 24 lõikes 3 on viidatud seadusele nr 662/1996, mis käsitleb aktsiise ja kus omakorda on viidatud seadusandlikule dekreedile nr 504/1995, millega kehtestatakse tootmis- ja tarbimismakse käsitlevate õigusnormide konsolideeritud redaktsioon.) Sellega seoses märgib komisjon, et Itaalia ametiasutused ei ole vaidlustanud asjaolu, et kõnealune aktsiis on olemasolev maks. Peale selle ei ole nad kunagi väitnud, et need maksud kehtestati hiljuti (vt põhjendused 40 ja 45).
- (96) Järelikult ei saa seda abi 1994. aasta suuniste alusel ühisturuga kokkusobivaks pidada.
- (97) 2001. aasta suunistes eristatakse uusi makse (punkt 51.1) ja olemasolevaid makse (punktid 51.2 ja 52).
- (98) Komisjon leiab, et aktsiisi, mille suhtes maksuvabastus tehti, tuleb pidada olemasolevaks maksuks kogu kõnealusel ajavahemikul, sest lisaks põhjenduses 95 esitatud seisukohtadele otsustati maksuvabastused igal aastal mitme finantsseadusega, mitte üheainsa seadusega, mis oleks vastu võetud koos automaatsete eranditega kõnealuse ajavahemiku mis tahes hetkel. Pealegi, nagu komisjon juba eespool põhjenduses 95 märkis, ei vaidlustanud Itaalia ametiasutused kordagi seda, et kõnealused maksud olid olemasolevad maksud, ega väitnud kordagi, et need kehtestati hiljuti.
- (99) Nagu nähtub põhjendusest 40, lubab 2001. aasta suuniste punkt 51.2 kohaldada uute maksude suhtes kohaldatavaid abi andmise lubamise tingimusi (mis on sätestatud punktis 51.1) olemasolevate maksude suhtes, kui üheaegselt on täidetud kaks järgmist tingimust:
- kõnealune maks peab keskkonnakaitsele märgatavat positiivset mõju avaldama;

⁽¹⁸⁾ EÜT C 72, 10.3.1994, lk 3.

⁽¹⁹⁾ Vt 5. joonealune märkus.

- asjaomastele ettevõtjatele antavate erandite kohta tehakse otsus siis, kui maks kehtestatakse või kui need on osutunud vajalikuks majandustingimustes toimunud oluliste muutuste tõttu, mis seavad ettevõtjad eriti raskesse konkurentsiolukorda. Sel juhul ei või vähenduste summa ületada majandustingimustes toimunud muudatuste tõttu tekkinud kulude kasvu. Kui lisakulud enam ei suurene, vähendusi ei kohaldata.
- (100) Komisjon möönab, et selline maks nagu kütmiseks kasutatava diislikütuse aktsiis, mille tõttu tõuseb diislikütuse hind, võib panna kasutajaid diislikütuse tarbimist vähendama, mis mõjub positiivselt keskkonnakaitsele. Kõnealused maksuvabastused sätestati siiski igal aastal, nii et 1. juulist kuni 31. detsembrini 2001 nende kohaldamine isegi katkestati (vt põhjendus 27), ja Itaalia ametiasutused ei ole tõendanud ega isegi väitnud, et need erandid otsustati ajal, kui maks kehtestati. Vastupidi, nad rõhutasid, et erandid võeti vastu lihtsalt selleks, et lahendada raske majanduslik olukord, mida põhjustas mootori- ja katlakütuste hinnatõus.
- (101) Itaalia ametiasutuste väitega, mille kohaselt peaks komisjon oma analüüsi tegema nii, nagu oleks maksuvabastus otsustatud ajal, mil maks kehtestati, ei saa nõustuda. Tegelikult viitasid Itaalia ametiasutused komisjoni otsusele K(2005) 4436 (vt põhjendus 42). Nimetatud otsuses (vt eelkõige selle põhjendus 74) tugines komisjon oma järelduste tegemisel asjaolule, et erandid olid otsustatud enne keskkonnakaitsele antavat abi käsitlevat 2001. aasta suuniste jõustumist. Kõnealusel juhul tuleb siiski märkida, et esimesed maksuvabastused anti 2000. aasta oktoobris, st veidi enne nimetatud suuniste jõustumist. Tuleb rõhutada, et Itaalia ametiasutused ei tuginenud ühelgi etapil varem kohaldatud maksuvabastustele.
- (102) Teisest küljest ei ole Itaalia ametiasutused seoses 2001. aasta suuniste punkti 51.2 teises alapunktis sätestatud tingimusega esitanud tõendeid majandustingimustes toimunud oluliste muutuste kohta, mis oleksid seadnud ettevõtjad eriti raskesse konkurentsiolukorda (vt põhjendus 88), ega tõendanud, et maksuvabastuse suurus ei ületanud majandustingimustes toimunud muutustest tingitud kulusid. Põhjendustes 42 ja 46 esitatud tabelites esitatud andmed ei paku võrreldavat teavet konkurentsiolukorra kohta. Seetõttu ei võimalda need tuvastada katmikaiandusega tegelevate Itaalia ettevõtjate konkurentsiolukorra halvenemist. Sellega seoses tuleb rõhutada ka seda, et naftatoodete hinnatõus mõjutas kogu Euroopat, mitte üksnes Itaaliat.
- (103) Kuna üks kahest põhjenduses 99 nimetatud tingimustest ei ole täidetud, ei saa 2001. aasta suuniste punkti 51.2 kohaldada ja sellest tulenevalt ei saa kohaldada ka punkti 51.1.
- (104) Teise võimalusena, isegi kui punkti 51.2 oleks saanud kohaldada, ei oleks kõnealused maksuvabastused olnud punkti 51.1 alusel lubatavad, sest seal on sätestatud järgmine:
- „Kui liikmesriik kehtestab keskkonnakaitsealsetel põhjustel uue maksu mõnel tegevusalal või toodete suhtes, mille maksustamist ei ole ühenduse tasandil ühtlustatud, või kui liikmesriigi kavandatud maks on ühenduse õigusaktides ettenähtud maksust kõrgem, on komisjon seisukohal, et otsus anda erandina mittekahanevat toetust kümneks aastaks võib olla põhjendatud kahel juhul:
- a) need erandid antakse tingimusel, kui asjaomane liikmesriik ja abisaajad ettevõtjad sõlmivad omavahel lepingud, milles ettevõtja või ettevõtjate liidud kohustuvad saavutama keskkonnakaitse eesmärgi erandite kohaldamiseks ettenähtud aja jooksul, või kui ettevõtjad sõlmivad vabatahtlikult samamõjulisi lepinguid. Need lepingud või kohustused võivad olla seotud muu hulgas energiatarbimise vähendamisega, saasteainete eraldumise vähendamisega või muu keskkonnakaitsemeetmega. Iga liikmesriik peab kokkulepete sisu üle läbirääkimisi ise ja komisjon hindab kokkulepete sisu, kui talle esitatakse abiprojekt. Liikmesriigid peavad tagama ettevõtjate või ettevõtjate liitude võetud kohustuste range kontrolli. Liikmesriigi ja asjaomase ettevõtja vahel sõlmitud lepingutes tuleb kohustuste täitmata jätmise puhuks sätestada kohaldatavad sanktsioonid.
- Neid sätteid kohaldatakse ka siis, kui liikmesriik kohaldab maksuvähendust samadel tingimustel, millel on lepingutega või eespool nimetatud kohustustega sama mõju;
- b) nende erandite andmise tingimus ei pea olema asjaomase liikmesriigi ja abisaaja ettevõtja vahelise lepingu sõlmimine, kui täidetud on järgmised teineteist välis- tavad tingimused:
- kui vähendatakse ühenduse maksu, peab ettevõtja tegelikult makstav summa jääma pärast vähendust suuremaks kui ühenduse alammäär, et ergutada ettevõtjaid keskkonnakaitset parandama;

- kui vähendatakse ühenduse maksu puudumise tõttu kehtestatud siseriiklikku maksu, peavad vähenduse saamise tingimustele vastavad ettevõtjad maksma olulise osa siseriiklikust maksust.”
- (105) Käesoleval juhul oli kohaldatud aktsiis (enne maksuvabastusi ja -vähendusi) kindlasti kõrgem kui ühtlustatud maksumäär (vt põhjendused 43 ja 46), kuid ei paista, et liikmesriigid ja abisaajad oleksid sõlminud omavahel punkti 51.1 alapunktis a sätestatud lepinguid või et viimased oleksid vabatahtlikult sõlminud sarnaseid lepinguid (komisjonile ei ole teatatud ühestki lepingust). Peale selle on Itaalia ametiasutused rõhutanud, et kõnealused maksuvabastused anti raske majandusliku olukorra lahendamiseks ega ole kordagi viidanud ühelegi abisaajatel vastutasuks nõutud keskkonnameetmele.
- (106) Punkti 51.1 alapunktis b sätestatud lepingu sõlmimise alternatiivi ei saa käesoleval juhul kohaldada, sest kõnealuse ajavahemiku selle osa jooksul, mis saabus pärast 2001. aasta suuniste jõustumist, olid katmikiaandusega tegelevad ettevõtjad aktsiisist täielikult vabastatud ega maksnud seetõttu ühenduse alammäärast⁽²⁰⁾ suuremat summat tasemel, mis oleks ergutanud neid võtma meetmeid keskkonnakaitse parandamiseks, nagu 2001. aasta suunised ühenduse maksu vähendamise korral ette näevad.
- (107) 2001. aasta suuniste punktis 52 on siiski sätestatud, et kui olemasolevat maksu oluliselt suurendatakse ja kui asjaomane liikmesriik on seisukohal, et teatavatele ettevõtjatele on vaja teha erandeid, kohaldatakse analoogia põhjal punktis 51.1 ettenähtud uute maksudega seotud tingimusi. Seetõttu tuleb kõigepealt uurida, kas aktsiis suurenes märkimisväärselt.
- (108) Põhjenduses 46 esitatud tabel näitab, et aktsiis ei suurenenud märkimisväärselt, vaid selle muutused olid järgmised: – 5,4 % ajavahemikul 1999–2000, – 6,98 % ajavahemikul 1999–2001, + 1,9 % ajavahemikul 1999–2002 ja + 1,3 % ajavahemikul 1999–2003. Ühe aasta jooksul toimunud muutused olid järgmised:
- 5,4 % ajavahemikul 1999–2000, – 1,6 % ajavahemikul 2000–2001, + 9,5 % ajavahemikul 2001–2002 ja – 0,5 % ajavahemikul 2002–2003. Seega on näha, et aktsiis on pidevalt kahanenud, välja arvatud ajavahemikul 2001–2002. Kõnealusel ajavahemikul toimunud kasv ei ole oluline, kuna tegelikult ei olnud sellel kütmiseks kasutatava diislikütuse tarbijahinna suundumustele praktiliselt mingit mõju (tabelis esitatud teabe kohaselt tõusis kütmiseks kasutatava diislikütuse tarbijahind neil kahel aastal üksnes 2,2 %). Sellest tulenevalt ei saa 2001. aasta suuniste punkti 52 käesoleval juhul kohaldada.
- (109) 2001. aasta suuniste punktis 53 on sätestatud, et kui vähendatakse ühenduse tasandil ühtlustamata maksu ja kui siseriiklik maks on ühenduse alammäärast madalam või sellega võrdne peavad maksuvabastused vastama punktides 45 ja 46 ettenähtud tingimustele ja igal juhul peab nende kohta olema ühenduse alammäärast kõrvalekaldumise eriluba.
- (110) 2001. aasta suuniste punktis 45 on sätestatud, et tegevusabi võib anda kahaneva abina kokku viie aasta jooksul ja et esimesel aastal võib maksta kuni 100 % lisakuludest,⁽²¹⁾ seejärel peab see viienda aasta lõpuks järk-järgult nulli jõudma.
- (111) 2001. aasta suuniste punktis 46 on sätestatud, et mitte-kahanevat toetust võib anda viis aastat ja see ei tohi ületada 50 % lisakuludest.
- (112) Komisjon on juba märkinud, et kõnealusel juhul ei olnud abi kahanev (vt põhjendus 88). Sellest tulenevalt saaks abi suhtes kohaldada üksnes suuniste punkti 46. Itaalia ametiasutuste esitatud teave ei võimalda siiski komisjonil järeldada, et abi osatähtsus ei ületanud 50 % aktsiisist tingitud lisatootmiskuludest, võttes aluseks kasvuhoo- netes kasvatatud toodete turuhinna.
- (113) Järelikult ei saa abi pidada lubatavaks 2001. aasta suuniste punkti 46 või sellest tulenevalt selle punkti 53 alusel.

⁽²⁰⁾ 13 eurot 1 000 kg kohta ajavahemikul 2000–2003 ja 21 eurot 1 000 liitri kohta (vt põhjendus 43).

⁽²¹⁾ Lisakulud on suuniste punktis 43 määratletud kui tootmise lisakulud, võttes aluseks toodete turuhinnad.

- (114) Põhjendustes 94–112 esitatud seisukohad näitavad, et kõnealust abi ei saa 2001. aasta suuniste alusel ühisturuga kokkusobivaks pidada.
- (115) Seoses muude väidetega, mida Itaalia ametiasutused on juhtumi uurimise eri etappidel esitanud, leiab komisjon, et tal puudub teave, mis hajutaks põhjenduse 34 punktis b avaldatud kahtlusi. Põhjenduses 43 osutatud väide, mille kohaselt Itaalia võetud meede võis olla ühisturuga kokkusobiv, kui abisaajad maksid ühenduse tasandil kindlaksmääratud miinimumsumma, ei ole asjakohane, sest katmikaiandusega tegelevad ettevõtjad olid peaaegu kogu vaatlusaluse ajavahemiku jooksul aktsiisist täielikult vabastatud ega maksnud seega üldse maksu.
- (116) Väited, mille esitas huvitatud kolmas isik, kes saatis oma märkused pärast menetluse esmast algatamist, ei toeta abi ühisturuga kokkusobivust. Seoses raske olukorraga, millesse abi saanud ettevõtjad satuksid, kui abi tunnistataks ühisturuga kokkusobimatuks ja tagasi nõutaks, tuleb meenutada, et ühisturuga kokkusobimatu abi tagasinõudmine on vajalik eelneva olukorra, st enne abi andmist valitsenud konkurentsimoontonutusteta olukorra taastamiseks. Asjaolu, et teatud ettevõtted ei ole enam kasumlikud, on lihtsalt tavalistel turumajanduslikel tingimustel toimuva vaba konkurentsi tagajärg. Teisest küljest puuduvad tõendid, et diislikiituse tarbimise vähendamine halvendab tingimata toodete kvaliteeti (selline vähendamine võib äärmisel juhul küpsemist või kasvu veidi edasi lükata). Konkurentsimoontonutuste puudumise tõendamiseks ei ole asjakohane viidata teiste riikide olukorrale. Sellega seoses piisab, kui märkida, et maksuvabastus võimaldab parandada katmikaiandusega tegelevate Itaalia ettevõtjate konkurentsiolekorda teistes riikides valitseva olukorraga võrreldes ja seetõttu tuleb võrdluse aluseks võtta Itaalia olukord ilma maksuvabastusteta.
- (118) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 lõikes 1 on sätestatud, et kui ebaseadusliku abi korral tehakse negatiivne otsus, nõuab komisjon, et asjaomane liikmesriik võtaks kõik vajalikud meetmed, et abi abisaajalt (käesoleval juhul katmikaiandusega tegelevad ettevõtjad) tagasi nõuda. Itaalia peab seega võtma kõik vajalikud meetmed, et nõuda abisaajatelt tagasi ühisturuga kokkusobimatu abi, mille suurus vastab täieliku aktsiisivabastuse ja teiste põllumajandussektori ettevõtjate suhtes kohaldatud vähendatud aktsiisimäära vahele. Komisjoni teatise „Ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu riigiabi: abi tagasinõudmist käsitlevate komisjoni otsuste tõhus rakendamise liikmesriikides”⁽²²⁾ punkti 42 kohaselt peab Itaalia nelja kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist selle täide viima. Tagasinõutavate summade pealt tuleb maksta intressi, mis arvutatakse vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 794/2004,⁽²³⁾ millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999.
- (119) Iga abi, mida kõnealuse abikava alusel anti ja mis täitis andmise ajal nõukogu määruse (EÜ) nr 994/98⁽²⁴⁾ (vähese tähtsusega abi määrus) artikli 2 alusel vastu võetud komisjoni määruse tingimusi, ei peeta siiski riigiabiks asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (120) Kõnealuse abi andmise ajal ei kehtinud ühtegi põllumajandussektorile antavat vähese tähtsusega abi käsitlevat ühenduse sätet.
- (121) Esimesed sellised ühenduse sätted kehtestati komisjoni 6. oktoobri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 1860/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandus- ja kalandussektoris⁽²⁵⁾.

XI. JÄRELDUS

- (117) Komisjon leiab, et Itaalia on andnud kõnealust abi ebaseaduslikult, vastuolus asutamislepingu artikli 88 lõikega 3. Eespool esitatud analüüs näitab, et abi ei saa pidada ühisturuga kokkusobivaks, sest see ei vasta 2000. ja 2007. aasta põllumajandussuuniste ning 1994. ja 2001. aasta keskkonnasuuniste tingimustele. Peale selle on analüüs näidanud, et direktiivide olemasolust ei piisa, et õigustada selliste meetmete rakendamist, mis võivad moonutada konkurentsi, ja Itaalia ametiasutused ei ole hajutanud kõiki kahtlusi, mida komisjon asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohase menetluse algatamisel avaldas.
- (122) Määruse (EÜ) nr 1860/2004 kohaselt ei mõjuta abi, mis ei ületa kolme aasta jooksul 3 000 eurot abisaaja kohta (see summa on ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi), liikmesriikidevahelist kaubandust ega moonuta ega ähvarda moonutada konkurentsi ning seetõttu ei kohaldata selle suhtes asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatud keeldu.

⁽²²⁾ ELT C 272, 15.11.2007, lk 4.

⁽²³⁾ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁴⁾ EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1.

⁽²⁵⁾ ELT L 325, 28.10.2004, lk 4.

(123) Määruse (EÜ) nr 1860/2004 artikli 5 kohaselt kehtib sama abi kohta, mis on antud enne selle määruse jõustumist, kui kõik selle artiklites 1 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud.

(124) 1. jaanuaril 2008 asendati määrus (EÜ) nr 1860/2004 komisjoni 20. detsembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris,⁽²⁶⁾ millega vähese tähtsusega abi summat suurendati 7 500 euroni abisaaja kohta kolme eelarveaasta jooksul abi vormist või eesmärgist olenemata, kusjuures liikmesriigi abi ülemäär ei tohi ületada 0,75 % aastast kogutoodangust.

(125) Selle määruse artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et määrust „kohaldatakse abile, mida enne 1. jaanuari 2008 anti põllumajandustoodete tootmise sektori ettevõtjatele, tingimusele et see vastas kõikidele artiklites 1–4 sätestatud tingimustele, välja arvatud nõue viidata selgelt käesolevale direktiivile, mis on esitatud artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus”.

(126) Selles kontekstis ei pea komisjon kuni 3 000 euro suurusi maksuvähendusi riigiabiks, kui need vastasid kohaldamise ajal määrusele (EÜ) nr 1860/2004. Sama kehtib kuni 7 500 euro suuruste maksuvähenduste kohta, kui need vastasid kohaldamise ajal määrusele (EÜ) nr 1535/2007,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abikava, mille alusel vabastati kasvuhoonete kütmiseks kasutatav diislikütus aktsiisist ja mida Itaalia ebaseaduslikult rakendas alates 3. oktoobrist 2000 kuni 30. juunini 2001 ning aastatel 2002, 2003 ja 2004, on ühisturuga kokkusobimatu.

Artikkel 2

1. Itaalia peab artiklis 1 nimetatud kava alusel antud ühisturuga kokkusobimatu abi abisaajatelt tagasi nõudma.

2. Alates kuupäevast, mil abisummad abisaajatele anti, kuni nende tegeliku tagasimaksmiseni, arvutatakse tagastatavalt abilt intressi.

3. Intress arvutatakse liitintressina kooskõlas määruse (EÜ) nr 794/2004 V peatükiga.

Artikkel 3

Artiklis 1 nimetatud kava alusel antud abi nõutakse tagasi viivitamata ja tõhusalt.

Itaalia tagab käesoleva otsuse rakendamise nelja kuu jooksul pärast sellest teatamise kuupäeva.

Artikkel 4

Kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist esitab Itaalia järgmise teabe:

- artiklis 1 nimetatud kava alusel abi saanute loetelu ja neist igaihele kava alusel antud abi kogusumma;
- igalt abisaajalt tagasi nõutav kogusumma (sh põhisumma ja intressid);
- käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;
- dokumendid, mis tõendavad, et abisaajatele on antud korraldus abi tagasi maksta.

Itaalia teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud riiklike meetmete rakendamisest, kuni artiklis 1 nimetatud kava alusel antud abi on lõplikult tagastatud. Ta esitab komisjoni taotlusel viivitamata teavet käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjalikud andmed abisaajatelt juba tagasi saadud abisummade ja intresside kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 13. juuli 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige

Mariann FISCHER BOEL

⁽²⁶⁾ ELT L 337, 21.12.2007, lk 35.

KOMISJONI OTSUS,**13. juuli 2009,****mis käsitleb RATPi pensionisüsteemi rahastamise reformi (riigiabi C 42/07 (ex N 428/06)), mida Prantsusmaa kavatses RATPi suhtes rakendada***(teatavaks tehtud numbri K(2009) 5505 all)***(Ainult prantsuskeelne tekst on autentne)****(EMPs kohaldatav tekst)***(2009/945/EÜ)*

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt osutatud artiklitele ⁽¹⁾ ja võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

(5) Komisjon sai 19. veebruaril 2008 ühe huvitatud isiku märkused. Komisjon edastas need märkused Prantsusmaale, andes võimaluse märkusi kommenteerida, ning sai Prantsusmaa kommentaarid 3. aprilli 2008. aasta kirjaga.

(6) 23. aprilli 2008. aasta kirjaga teavitasid Prantsusmaa ametiasutused komisjoni asjaolust, et Prantsusmaa valitsus oli algatanud 2007. aasta sügisel avalik-õiguslike äriühingute eripensionisüsteemide ning eelkõige RATPi töötajate pensionisüsteemi reformi.

(7) Komisjon soovis 6. jaanuari 2009. aasta kirjaga Prantsusmaa ametiasutustelt lisateavet, mis esitati komisjonile 3. märtsi 2009. aasta kirjaga.

2. ABISAAJA KIRJELDUS**1. MENETLUS**

(1) 29. juuni 2006. aasta kirjaga teavitas Prantsusmaa komisjoni RATP pensionisüsteemi rahastamise reformist. 29. septembri 2006. aasta, 15. detsembri 2006. aasta ja 4. aprilli 2007. aasta kirjadega esitas Prantsusmaa komisjonile lisateavet.

(2) 10. oktoobri 2007. aasta kirjas teatas komisjon Prantsusmaale oma otsusest algatada teatatud meetme suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2 ette nähtud menetlus (edaspidi „menetluse algatamise otsus“).

(3) Menetluse algatamise otsus avaldati 15. jaanuaril 2008 *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾.

(4) Prantsusmaa ametiasutused esitasid oma märkused 22. jaanuaril 2008.

(8) Régie Autonome des Transports Parisiens (edaspidi „RATP“) on täielikult Prantsuse riigile kuuluv avalik-õiguslik äriühing. RATP loodi 21. märtsi 1948. aasta seadusega nr 48–506, ⁽³⁾ milles käsitletakse reisijateveo ümberkorraldamist ja koordineerimist Pariisi piirkonnas, ning selle tegevusala on „avaliku reisijateveo võrkude ja liinide käitamine“ ⁽⁴⁾.

(9) RATPi tegevus ühistranspordi valdkonnas on seaduse kohaselt piiratud Pariisi piirkonnaga. 21. märtsi 1948. aasta seaduse nr 48–506 artikli 7 alusel on RATPi tegevusala määratud „Pariisi linna ja Seine'i departemangu ühistranspordi võrkude ning Seine-et-Oise'i ja Seine-et-Marne'i liinide käitamine, mis varem olid loovutatud või renditud ettevõtjatele Compagnie du chemin de fer métropolitain või Société des transports en commun de la région parisienne“. Selline korraldus kinnitati uuesti eespool osutatud 7. jaanuari 1959. aasta määrusega nr 59–151.

⁽¹⁾ ELT C 9, 15.1.2008, lk 13.

⁽²⁾ Vt joonealune märkus 1.

⁽³⁾ Prantsuse Vabariigi Teataja, 26. märts 1948 ja 3. aprill 1948.

⁽⁴⁾ Pariisi piirkonna reisijateveo korraldust käsitleva 7. jaanuari 1959. aasta muudetud määruse nr 59–151 (Prantsuse Vabariigi Teataja, 10. jaanuar 1959) artikkel 2, millega muudeti eespool osutatud 1948. aasta seadust.

(10) RATP saab oma tütarettevõtjate kaudu pakkuda teenuseid siiski ka väljaspool Ile-de-France'i piirkonda ⁽⁵⁾. Aktsiaseltsidena loodud RATPi tütarettevõtjad on tänapäeval jagatud kolme suurde rühma, kus töötab ligikaudu 2 050 inimest, kellest 170 on lähetanud ematettevõtja:

— rühm Transport, mida juhib aktsiaselts RATP Développement ning mille konsolideeritud käive oli 2005. eelarveaastal 57 miljonit eurot, millest 4,7 miljonit eurot oli rahvusvaheline ja 3,1 miljonit eurot piirkondlik käive (Prantsusmaal väljaspool Ile-de-France'i piirkonda);

— rühm Ingénierie, mida juhib aktsiaselts RATP International ning mille konsolideeritud käive moodustas 2005. eelarveaastal 86 miljonit eurot; rühma tegevus on peaaegu 80 % ulatuses rahvusvaheline ning ülejäänud, Prantsusmaaga seotud osa toimub peamiselt väljaspool Ile-de-France'i piirkonda;

— rühm Valorisation des espaces, mis ühendab peamiselt kinnisvaraarenduse (RATPi hallatavatel aladel), metroojaamades äripindade arendamise ja telekommunikatsiooniga tegelevaid tütarettevõtjaid ning mille konsolideeritud käive moodustas 2005. aastal 33 miljonit eurot ainult Ile-de-France'i piirkonnas.

(11) RATPi kontsernis töötab kokku ligikaudu 46 050 inimest, kellest 44 000 töötab RATPis personalieeskirjadega hõlmatud töötajatena ning ülejäänud – ehk 2 050 inimest – töötavad RATPi tütarettevõtjates.

(12) Personalieeskirjadega hõlmatud töötajate töötingimused on kindlaks määratud RATPi töötajate personalieeskirjadega ⁽⁶⁾. RATPi tütarettevõtjates töötava 2 050 inimese

⁽⁵⁾ Õigusnormides on sellise võimaluse suhtes sätestatud järgmised tingimused: „Ka väljaspool Ile-de-France'i piirkonda ja välismaal võib ettevõtja Régie autonome des transports parisiens oma tütarvõtjate kaudu luua, rajada ja käitada avaliku reisijateveo võrke ja liine, kui vastastikku järgitakse konkurentsieeskirju. Nendel tütarvõtjatel on aktsiaseltsi staatus. Nende juhtimine on autonoomne ja põhineb kontserni eesmärkide raames koostatud rahastamiskaval; eelkõige ei või need tütarvõtjad saada toetusi riigilt, Ile-de-France'i transporditöötajate ametiühingult ega muudelt omavalitsusüksustelt transpordisüsteemi toimimise ja sellega seotud investeeringute raames Ile-de-France'i piirkonnas.”

⁽⁶⁾ RATPi töötajate personalieeskirjades määratakse kindlaks töötajate klassifikatsiooni põhimõtted ning teatavate olukordadega, peamiselt järgmiste olukordadega seotud sätted:

- ametist lahkumine; sätestatakse töölt lahkumise, vallandamise või teenistusest vabastamise korral kohaldatavad eeskirjad;
- puhkused (iga-aastased puhkused, eripuhkused perekondlikel põhjustel jne);
- edutamiskord.

Enne eripensionisüsteemi reformi oli RATPi töötajate personalieeskirjade artikliga 51 ette nähtud ka pensionile lubamise tingimused, osutades pensionimäärusele. Kõnealune pensionimäärus tunnustati 1. juulil 2008 kehtetuks (30. juuni 2008. aasta dekreeidi nr 2008-637 artikkel 52).

puhul on töötingimused seevastu kindlaks määratud kollektiivlepingutega ning seetõttu RATPi töötajate personalieeskirju nende suhtes ei kohaldata.

3. ILE-DE-FRANCE'I PIIRKONNA ÜHISTRANSPOORDITURU KIRJELDUS

(13) Praegu ei ole Ile-de-France'i piirkonna ühistransporditurg konkurentsile avatud. Pärast Ile-de-France'i piirkonna reisijateveo korraldust käsitleva 7. jaanuari 1959. aasta dekreediga nr 59-157 ⁽⁷⁾ ette nähtud menetlust anti välja ühistranspordiliinide käitamise litsentsid, millega jagati ühistransporditurg Ile-de-France'i piirkonnas RATPi ja suure arvu väikeste eraettevõtjate vahel, kes olid tol ajal Ile-de-France'i piirkonnas pikka aega tegutsenud.

(14) Peale RATPi osutab Ile-de-France'i piirkonnas ühistransporditeenuseid sadakond ettevõtjat. Nende ettevõtjate hulgas on SNCF ning eraettevõtjad, kes on koondunud ühinguks OPTILE (ligikaudu 95 ettevõtjat, kellest kolm on suured bussiveoettevõtjad: Veolia Transport, Keolis ja Transdev).

(15) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70, ⁽⁸⁾ (edaspidi „määrus (EÜ) nr 1370/2007“) nähakse ette ühistranspordituru järkjärguline avamine. Kõnealune määrus jõustub selle artikli 12 kohaselt 3. detsembril 2009.

4. RATPI TÖÖTAJATE ERIPENSIONISÜSTEEMI HÜVITISED ENNE JA PÄRAST TEATATUD REFORMI

(16) RATPi pensionisüsteem on ette nähtud eespool osutatud 21. märtsi 1948. aasta seaduse nr 48-506 artikliga 31, mida täiendab RATPi personalieeskirju käsitlev 23. septembri 1959. aasta dekreet nr 59-1091 ⁽⁹⁾.

(17) RATPi töötajate pensionisüsteem on erisüsteem sotsiaalkindlustusseadustiku artiklite L711-1 ja R711-1 tähenduses, mis hõlmab üldiste süsteemidega võrreldes eeliseid. Tegemist on regulatiivse süsteemiga – see tähendab, et riik on selle süsteemi kindlaks määranud halduskorras. Muu hulgas kuulub regulatiivsete sätete alla parameetrite, kindlustusmaksete ja hüvitiste muutumine.

⁽⁷⁾ Prantsuse Vabariigi Teataja, 10. jaanuar 1959.

⁽⁸⁾ ELT L 315, 3.12.2007, lk 1.

⁽⁹⁾ Prantsuse Vabariigi Teataja, 24. september 1959.

- (18) Kuni 15. jaanuarini 2008 seisnes RATPi töötajate eripensionisüsteemi eripära üldiste süsteemidega võrreldes peamiselt pensioniõiguste saamise ja pensionite arvutamise korras.
- (19) Sellega seoses nähakse üldistes pensionisüsteemides ette pensioni arvutamine kõigi tööaastate või nende teatava osa keskmise palga alusel. Samuti sõltub see pensionikindlustuse perioodist või vanusest ning kui nende kahe kriteeriumi väärtused on kindlaksmääratud madalamad või kõrgemad, kohaldatakse vähendus- või lisakoefitsienti. Seega arvutatakse üldises süsteemis pensioni suurus karjääri 25 parima aasta keskmise palga (koos preemiatega) alusel (aastapalga ülempiiri raames) ning sellele palgale kohaldatav määr on 50 % (täismäär), kui kindlustatu on olnud pensionikindlustusega kaetud vähemalt 40 aastat.
- (20) RATPi pensionisüsteemiga nähti personalieeskirjadega hõlmatud töötajatele seevastu ette õigus saada iga kindlustusaasta eest 37,5 aasta ulatuses 2 % kuue viimase tegevuskuu jooksul saadud põhipalgast (välja arvatud preemiad). Seetõttu sai RATPi töötaja pärast 37,5 tööaastat pensioni, mis vastas 75 %le tema viimasest palgast ilma preemiateta ehk ligikaudu 64,5 %le viimasest palgast koos preemiatega.
- (21) 21. augusti 2003. aasta seaduse⁽¹⁰⁾ alusel rakendatud reformi peamisi põhimõtteid peaaegu kõigi Prantsusmaa üldiste pensionisüsteemide kohta laiendati 15. jaanuari 2008. aasta dekreediga nr 2008-48,⁽¹¹⁾ 30. juuni 2008. aasta dekreediga nr 2008-637⁽¹²⁾ ja 30. detsembri 2008. aasta dekreediga nr 2008-1514⁽¹³⁾ ka RATPi töötajate eripensionisüsteemile. Kõnealuse reformi üks eesmärgi oli ühtlustada eripensionisüsteemid teenistujate ja erasektori töötajate põhisüsteemide üldeeskirjadega. RATPi erisüsteemi puhul suurendatakse järk-järgult eelkõige täismäära järgi arvutatava pensioni saamiseks vajalike kindlustusmaksete tegemise aega, mis 2012. aastaks tõuseb 40 aastale ning seejärel pikeneb iga aasta 1. juulil kolme kuu võrra, et saavutada üldsüsteemis ja avaliku teenistuse süsteemis nõutav periood (seega peaks üldsüsteemis ja avaliku teenistuse süsteemis kohaldatava 41-aastase perioodi erisüsteemis saavutama 2016. aastaks).
- (10) 21. augusti 2003. aasta seadus nr 2003-775 pensionisüsteemide reformi kohta.
- (11) 15. jaanuari 2008. aasta dekreet nr 2008-48, mis käsitleb ettevõtja Régie autonome des transports parisiens eripensionisüsteemi.
- (12) 30. juuni 2008. aasta dekreet nr 2008-637, mis käsitleb ettevõtja Régie autonome des transports parisiens pensionisüsteemi.
- (13) 30. detsembri 2008. aasta dekreet nr 2008-1514 riigi ja omavalitsuste ametnike teatavate sotsiaalkindlustuse erisüsteemide ja sotsiaalkindlustuse täiendava pensionisüsteemi kohta.
- 5. RATPI TÖÖTAJATE PENSIONISÜSTEEMI RAHASTAMINE ENNE JA PÄRAST TEATATUD REFORMI**
- (22) RATPi töötajate pensionisüsteem on ümberjaotusel põhinev pensionisüsteem, milles töötajate vanaduspensionikindlustuse alusel makstavaid kindlustusmakseid kasutatakse kohe pensionäridele pensionite maksmiseks⁽¹⁴⁾.
- (23) Kuni 31. detsembrini 2005 oli RATP juriidiliselt kohustatud täitma eripensionisüsteemiga seotud kohustusi. Eespool osutatud 1948. aasta seaduse artikli 20 alusel pidi RATP tagama oma eripensionisüsteemi finantstasakaalu.
- (24) Kõnealust eripensionisüsteemi haldas RATPi pensionitalitus, kes kuulus RATPi juriidilise isiku juurde. Kõnealusele talitusele tegid kindlustusmakseid nii RATPi töötajad kui ka RATP ise tööandjana ning talitus maksis pensioni süsteemi pensioniõiguslikele isikutele. Pensionikindlustusmaksete määrad (töötajatel sissemaksete määr 7,85 % ja tööandjal 15,34 %) olid üldiste pensionikindlustusmaksete määradest madalamad (töötajatel sissemaksete määr 12 % ja tööandjal 18 %).
- (25) Paljude aastate jooksul registreeriti RATPi pensionisüsteemis struktuurset puudujääki, mis tulenes demograafilisest tasakaalutusest töötajate ja pensionäride vahel, kõnealuse süsteemi eelistest üldise süsteemiga võrreldes ning – kuni 31. detsembrini 2005 – pensionikindlustusmaksete määrade normitud kindlaksmääramisest. RATPi pensionisüsteemi järjestikused puudujäägid kattis riik, sekkudes 7. jaanuari 1959. aasta määruse artikli 2 ja eespool osutatud 7. jaanuari 1959. aasta dekreedil alusel.
- (26) 29. juuni 2006. aasta kirjaga teatas Prantsusmaa komisjonile RATPi pensionisüsteemi rahastamise reformist. Prantsusmaa ametiasutuste hinnangul on kõnealune reform seotud Ile-de-France'i piirkonna linnatranspordi institutsionaalse konteksti arenguga viimase kümne aasta jooksul ning linnatranspordi konkurentsile avamiseks tehtavate ettevalmistustega.
- (27) Teatatud reform viiakse ellu kahes etapis.
- ⁽¹⁴⁾ Pensionisüsteemi rahastamine ümberjaotamise alusel põhineb suurel põlvkondadevahelisel solidaarsusel. Selle finantstasakaal sõltub kindlustusmaksete tegijate ja pensionil olijate arvu suhtest. Seetõttu on kaks peamist mõjutegurit tulude kasvumäär ja üldine tööhõive.

5.1. RATPI TÖÖTAJATE PENSIONIKASSA LOOMINE
1. JAANUARIL 2006

- (28) 26. detsembri 2005. aasta dekreeidi nr 2005-1635⁽¹⁵⁾ artikliga 1 loodi 1. jaanuaril 2006 RATPi töötajate pensionikassa (edaspidi „RATPi pensionikassa“).
- (29) RATPi pensionikassa on juriidilise isiku staatusega ning RATPi suhtes juriidiliselt ja rahaliselt sõltumatu eraõiguslik sotsiaalkindlustusasutus. Sotsiaalkindlustusseadustiku artikli L711-1 alusel on RATPi pensionikassal kõik õigused, mis on kindlaks määratud selle seadustiku artiklis L111-1, kus eelkõige tuletatakse meelde, et sotsiaalkindlustuse korraldus põhineb riikliku solidaarsuse põhimõttel. RATPi pensionikassa suhtes kohaldatakse kõikidele sõltumatutele pensionikassadele kohaldatavaid sotsiaalkindlustusseadustiku eeskirju. RATPi pensionikassat kontrollivad riigi pädevad asutused, keda esindavad valitsuse volinikud.
- (30) Alates RATPi pensionikassa loomise kuupäevast on see RATPi asemel ainus juriidiline isik, kes maksab personaalieskirjadega hõlmatud ametikohtadel töötajatele pensione.
- (31) Sellega seoses saab RATPi pensionikassa alates 1. jaanuarist 2006 RATPilt hilisematest maksekohustustest vabastava sissemaks, mis vastab erisüsteemiga hõlmatud töötajate maksetele ja RATPi kui tööandja sissemaksle. Muu hulgas tõsteti nende sissemaksete tase alates samast kuupäevast üldiselt kehtivale tasemele⁽¹⁶⁾. Peale nende pensioniga seotud sotsiaalkindlustusmaksude saab RATPi pensionikassa riigilt oma arvepidamise tasakaalustamiseks ettenähtud makse. Kõnealuse tasakaalustava maksega rahastatakse nii erisüsteemi demograafilist puudujääki kui ka selle süsteemi kohaseid pensioniõigusi. 2006. ja 2007. aastal maksis riik tasakaalustava toetusena välja vastavalt 390,11 ja 414 miljonit eurot.

5.2. RATPI ERIPENSIONISÜSTEEMI KOHASTE PÕHIÕIGUSTE
FINANTSILINE SIDUMINE ÜLDISTE SÜSTEEMIDEGA

- (32) Eespool osutatud 26. detsembri 2005. aasta dekreeidi nr 2005-1635 artikliga 18 nähakse RATPi pensionikassale

⁽¹⁵⁾ 26. detsembri 2005. aasta dekreet nr 2005-1635, mis käsitleb ettevõtja Régie autonome des transports parisiens töötajate pensionikassat.

⁽¹⁶⁾ 26. detsembri 2005. aasta dekreet nr 2005-1638, millega määratakse kindlaks ettevõtja la Régie autonome des transports parisiens töötajate pensionikassale makstavate kindlustusmaksude määrad.

ette võimalus siduda üks osa RATPi töötajate eripensionisüsteemi kohastest õigustest finantsiliselt üldiste süsteemidega (CNAV⁽¹⁷⁾ ja AGIRC⁽¹⁸⁾/ARRCO⁽¹⁹⁾,⁽²⁰⁾ st kanda RATPi pensionikassa pensionitegevus tehniliselt üle üldistesse süsteemidesse (edaspidi „vastuvõtvad süsteemid“).

- (33) Teatavad RATPi eripensionisüsteemi kohased õigused seotakse üldiste süsteemidega selleks, et käivitada põlvkondade ja kutsealade vahelise solidaarsuse mehhanism oluliselt laiemal demograafilisel alusel, ning üldisemal tasandil selleks, et tagada ümberjaotamise põhimõtte alusel rahastatavate kohustuslike pensionisüsteemide rahastamise järjepidevus.

Ühinemise kuupäevaks omandatud põhiõigused

- (34) Sotsiaalkindlustusseadustiku artikli L222-6 alusel võib eripensionisüsteemi või mis tahes muu pensionisüsteemi siduda üldiste süsteemidega erisüsteemide alusel makstavate hüvitiste selle osa ulatuses, mis on võrdsed üldise süsteemi alusel palgatöötajatele makstavate vanaduskindlustushüvitistega.
- (35) Ümberjaotamisel põhineva pensionisüsteemi raames võtab vastuvõttev süsteem üle varasemalt teises süsteemis (ja seega teiste kriteeriumite alusel) omandatud õigused, arvutades need õigused vastuvõtva süsteemi eeskirjade alusel, justkui oleksid pensioniõiguslikud isikud (pensionärid, töötajad ja töötajate nimekirjast kustutatud isikud) töötanud kõik aastad vastuvõtva süsteemi raames.

⁽¹⁷⁾ CNAV: Caisse Nationale d'Assurance Vieillesse (riiklik vanaduskindlustuskassa).

⁽¹⁸⁾ AGIRC: Association générale des institutions de retraite des cadres (juhtivtöötajate pensioniasutuste üldliit).

⁽¹⁹⁾ ARRCO: Association pour le régime de retraite complémentaire des salariés (töötajate täiendavate pensionisüsteemide liit).

⁽²⁰⁾ Finantsiline sidumine säilitab erisüsteemi seisundi ja selle eeskirjad. Eesmärk on pensionimaksede kohustused asjaomaste ettevõtjate bilansist välja jätta. Erinevalt integreerimisest välistab sidumine igasuguse otsese seose üldiste süsteemide ning liidetava kontserni ettevõtjate, töötajate ja pensionäride vahel. Nn ekraanstruktuuri kaudu ühest küljest liidetava sektori ettevõtjate ja töötajate ning teisest küljest üldiste süsteemide vahel korraldatakse sidumisega ainult üldisi, n-ö virtuaalsetel tehingutel põhinevaid rahavooge. Kõnealused tehingud on virtuaalsed, kuna töötajatel ei ole mingit otset juriidilist ega halduslikku seost vastuvõtva süsteemi institutsioonidega ning nende pensioniõiguste kindlaksmääramiseks ja makstavate pensionite ümberhindamiseks kohaldatakse jätkuvalt ainult erisüsteemi eeskirju.

- (36) Käesoleval juhul arvutatakse Prantsusmaa ametiasutused välja põhiõigused, st õigused, mis vastavad vastuvõtivate süsteemide eeskirjade kohaselt arvutatud pensionihüvitistele ning mille kõnealused süsteemid üle võtavad⁽²¹⁾. Vastuvõtavad süsteemid peaksid üle võtma ainult selliselt määratletud põhiõigused.
- (37) Samuti sätestatakse sotsiaalkindlustusseadustiku artikliga L222-6, et erisüsteemi sidumisel peab järgima tehingu range finantstagajärgede vältimise põhimõtet vastuvõtvas süsteemis sotsiaalkindlustusega hõlmatud isikute jaoks. Teisisõnu ei tohi eripensionisüsteemi finantsiline sidumine üldiste süsteemidega mingil juhul kahjustada vastuvõtivate süsteemide finantsolukorda.
- (38) Selles etapis tuleb kaaluda, millises ulatuses kõnealused omandatud pensioniõigused ühinemise ajal tegelikult kinnitada, et oleks rangelt kinni peetud eespool osutatud finantstagajärgede vältimise põhimõttest. Sisuliselt võrreldakse ühineva rühma pensionimakseid vastuvõtva süsteemi pensionimaksetega⁽²²⁾. Seejärel määrab vastuvõttev süsteem kindlaks, mil määral taastatud varasemaid pensioniõigusi üle võtta saab, et oleks tagatud pensionimaksete vaheline võrdsus – selle kinnitamisnähtaja juures võtab vastuvõttev süsteem pensioniõigused üle „tasuta”.
- (39) Kui vastuvõtva süsteemi kinnitamisnähtaja seoses taastatud varasemate pensioniõigustega on väiksem kui 100 %, võib kõnealune süsteem teha ühinevale süsteemile ettepaneku kinnitada need õigused 100 % ulatuses õiguste säilitamise makse abil („tasandusmaksed”).
- (40) Tasandusmaksete arvutamise meetodi eesmärk on mitte muuta vastuvõtva süsteemi eelnevat hinnangulist olukorda. Kui kaalumise põhineb prognoosidel, vastab tasandusmakse summa iga-aastaste ühinemistasude nüüdispuhasväärtusele. Iga-aastane ühinemistasu on tasu, millega igal aastal kaetakse vastuvõtva süsteemi ülevõetavate lisaõiguste (st tasuta ülevõetavatele õigustele lisanduvate õiguste) puhul integreeritava süsteemi ja vastuvõtva süsteemi maksekoormuse vaheline erinevus.
- (41) Kui vastuvõtval süsteemil on struktuuriline puudujääk, nõuab arvutusmeetod, et seda kujunevat tasakaalustamatust ei süvendataks ega hakataks selle vähendamiseks nõudma ülekantud rühmalt prognoositavat tehnilist tasakaalu.
- (42) Kuna RATPi demograafiline struktuur on vähem soodne kui üldisesse pensionisüsteemi kuuluva keskmise Prantsuse ettevõtja demograafiline struktuur, tuleb RATPi töötajate eripensionisüsteemi kohaste põhiõiguste täielikuks sidumiseks üldiste süsteemidega teha vastuvõtvasse süsteemidesse tasandusmaksed, st erakordseid, kindlasummalisi ja hilisematest maksekohustustest vabas-tavaid maksed.
- (43) Prantsusmaa ametiasutused määravad kindlaks kõnealuste tasandusmaksete arvutamise meetodid. Arvutus põhineb rakendamise ajal kehtivate parameetrite väärtustel. Need parameetrid on:
- kindlustusmaksete määrad ja baasid, mis võimaldavad arvutada täiendavatelt süsteemidelt eeldatavate reservide eraldisi;
 - diskontomäärad ja võimaluse korral keskmise eluea tabel, mis varieerub vastavalt majanduslikele tingimustele.
- (44) Prantsusmaa ametiasutuste praeguse hinnangu kohaselt tuleb teha järgmised tasandusmaksed:
- üldist sotsiaalkindlustussüsteemi haldavale riiklikule vanaduskindlustuskassale (CNAV) tehtav tasandusmakse peaks olema ligikaudu [400–800] (*) miljonit eurot;
 - AGIRC-ARRCO hallatavatele täiendavatele üldistele süsteemidele tehtavad tasandusmaksed kõnealuste süsteemide kindlustustehniliste eraldistena peaks olema ligikaudu [80–300] miljonit eurot.
- (45) Prantsusmaa valitsus kavatseb kõnealused tasandusmaksed üldistesse süsteemidesse RATPi pensionikassa asemel ise teha, et vältida finantstagajärgi RATPi erisüsteemi ühinemisel vastuvõtivate süsteemidega.

(21) Erisüsteemi kohased õigused ehk erioigused vastavad oma ülesehituselt erinevusele RATPi eripensionisüsteemi raames omandatud pensioniõiguste ning üldiste pensioniõiguste või põhiõiguste alusel makstavatele hüvitistele vastava osa vahel. RATPi erisüsteemi kohased erioigused vastavad seega nendele pensioniõigustele, mis ulatuvad üldiste süsteemidega hõlmatud tavapära-õigustest kaugemale. Erisüsteemi kohased õigused, mis eripensionisüsteemide reformi raames muu hulgas järk-järgult kaotatakse (vt käesoleva otsuse põhjendust 21), jäävad RATPi pensionikassa kanda.

(22) Kahe süsteemi maksekohustuste vahelised lahknevused sõltuvad ühest küljest hüvitiste taseme ja struktuuri erinevustest (mis mõjutavad pensionimakseid) ning teisest küljest demograafilistest erinevustest (näiteks sisse- ja väljastegijate proportsionaalselt kitsenev baas, mis mõjutab sisse- ja väljastegijate suurust).

(*) Ametisaladusega hõlmatud teave.

Pärast ühinemist omandatud põhiõigused

- (46) Pärast ühinemist omandatud põhiõiguste puhul on ette nähtud, et RATP ja selle töötajad teevad sissemakseid üldisesse pensionikindlustussüsteemi, saades selle eest üldise süsteemi ja täiendavate süsteemidega ette nähtud õigused.

6. AMETLIKU UURIMISMENETLUSE ALGATAMISE OTSUSE VASTUVÕTMISE PÕHJUSED

- (47) Komisjon väljendas oma menetluse algatamise otsuses kahtlusi teatatud reformi kokkusobivuse kohta ühisturuga. Komisjon märkis, et menetluse eesmärk on kindlaks määrata, kas teatatud reformi puhul on tegemist RATPile antava riigiabiiga.
- (48) Kõigepealt uuris komisjon tihedat seost RATPi pensionikassa loomise ning RATPi ja üldiste pensionisüsteemide sidumise vahel ning pidas vajalikuks kontrollida, ega kõnealune põhiõiguste ühtlustamine ei ole RATPile antav riigiabi.
- (49) Seejärel väljendas komisjon kahtlusi väite suhtes, et RATPi pensionisüsteemi kohaste eriõiguste riigipoolne rahastamine ei ole riigiabi, samuti väite suhtes, et igal juhul oleks selline abi ühisturuga kokkusobiv.
- (50) Lõpuks väljendas komisjon kahtlusi seoses teatatud reformi vajalikkusega ning selle proportsionaalsusega ühishuvi seisukohast. Teatatud reformi vajalikkuse puhul oli komisjonil kahtlusi ühistranspordituru tegeliku ja tõhusa avamise kohta Pariisi piirkonnas ning selliste RATPi õiguslikku ja tegelikku olukorda iseloomustavate elementide kõrvaldamise suhtes, mis võiksid tegelikku konkurentsi takistada. Samuti väljendas komisjon kahtlusi teatatud reformi proportsionaalsuse suhtes, peamiselt seetõttu, et see reform hõlmab ka nende töötajate pensioniga seotud erikohustusi, kes võetakse tööle pärast reformi rakendamist.
- (51) Oma 10. oktoobri 2007. aasta otsuses järeldas komisjon seevastu, et RATPi pensionisüsteemi puudujäägi riigipoolne rahastamine ajavahemikul 1995–2005 on riigiabi nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks)⁽²³⁾ artikli 1 punkti b alapunkti iii alusel (vt käesoleva otsuse põhjendus 15).
- (52) Peale selle leidis komisjon, et EÜ asutamislepingu artikkel 87 ei olnud RATPi pensionikassa suhtes kohaldatav, kuna see ei ole ettevõtja (kõnealuse otsuse põhjendus 67).
- (53) Lõpuks leidis komisjon, et Prantsuse riigi pensioniõiguslikele isikutele erisüsteemi alusel antud tagatisest said

otseselt kasu RATPi töötajad ning mitte RATP ise ning et seetõttu ei saa seda liigitada ettevõtjale antavaks majanduslikuks eeliseks (kõnealuse otsuse põhjendus 70).

7. PRANTSUSMAA AMETIASUTUSTE MÄRKUSED PÄRAST MENETLUSE ALGATAMIST**Üldine märkus**

- (54) Prantsusmaa ametiasutused tuletavad oma 22. jaanuari 2008. aasta kirjas meelde, et nende arvates institutsionaliseerib teatatud reform isikutoetusi ning mitte ettevõtjale RATP antavat abi ning et seetõttu ei saa olla tegemist RATPile antava riigiabiiga. Isegi kui teatatud reformi tegelikuks abisaajaks oleks RATP, leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et kõnealune reform ei saa mõjutada liikmesriikide vahelist kaubandust ega moonutada konkurentsi, kuna RATP tegutseb ainult ühel turul – linna ühistransporditurul Ile-de-France'i piirkonnas, mis ei ole veel konkurentstile avatud ning kus reformil ei ole mingit mõju RATPi tütarettevõtjate tegevusele ega nendele turgudele, kus asjaomased tütarettevõtjad tegutsevad.

Märkused põhiõiguste sidumise kohta

- (55) Prantsusmaa ametiasutuste hinnangul ei ole RATPi pensionikassa sidumisel üldise süsteemiga RATPile antava riigiabi tunnuseid, kuna RATP ei saa selle ühinemise tulemusel eeliseid.
- (56) Ennekõike leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et nagu komisjon seda ka ise oma menetluse algatamise otsuse punktis 69 märkis, „ei mõjuta reformi teine etapp, st tasandusmaksete tegemine ja põhiõiguste rahastamise ülekandmine RATPi pensionikassast CNAVi ja AGIRC-ARRC-OSse, enam RATPi majanduslikku olukorda”.
- (57) Samuti leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et põhiõigustele vastavad RATPi kohustused ei ole kulud, mida peaks ühenduse kohtupraktika tähenduses tavaliselt kandma ettevõtja eelarvevahenditest. Prantsusmaa ametiasutused on seisukohal, et tavaliselt peavad Prantsusmaa ettevõtjad oma eelarvevahenditest üldisesse pensionikassadesse maksma küll hilisematest maksekohustustest vabastavaid makseid, kuid neil ei ole kohustust maksta pensione töötavatele ja pensionile jäänud töötajatele, nagu see oli RATPi puhul, kus kuni teatatud reformini tegutses ettevõttesisene pensionialitus. Kuna sellega kaasneb hilisematest maksekohustustest vabastav makse, mille summa vastab üldiselt kehtivale summale, ei saa RATPi pensionikassa sidumine üldise süsteemiga ning üldisesse süsteemi tehtavad riigipoolsed tasandusmaksed seetõttu RATPi vabastada kuludest, mida peaks tavaliselt kandma ettevõtja eelarvevahenditest.

⁽²³⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

(58) Lõpuks leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et kuna erisüsteemi nägi RATPi moodustamisel 1948. aastal ette riik, ei oleks loomulik, kui ettevõtja peaks kandma tasanud maksetega seotud kulud, mis RATPi pensionikassa üldise süsteemiga sidumiseks teha tuleb.

Märkused eriõiguste rahastamise kohta

(59) Esiteks leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et kohtupraktika, mille kohaselt peaks kollektiivlepingust tulenevad kulud tavaliselt kandma ettevõtja eelarvevahenditest, olenemata sellest, kas ettevõtja nõustus asjaomase lepinguga vabatahtlikult või laiendati seda tema suhtes eeskirjade või õigusaktide alusel, ⁽²⁴⁾ ei ole käesoleval juhul kohaldatav, kuna RATPi töötajate pensionisüsteem ei põhine kollektiivlepingul.

(60) Teiseks leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et eriõiguste olemasolu ei anna RATPile mingit eelist. Asjaolu, et RATP jätkab personalieeskirjadega hõlmatavate töötajate töөлövõtmist, kes saavad kasu eriõigustest, ei tähenda, et eriõiguste olemasolu annaks RATPile majandusliku eelise.

(61) Kolmandaks jäävad Prantsusmaa ametiasutused seisukohale, et eriõiguste riigipoolse rahastamise puhul on rangelt tegemist üksnes RATPil lasuva ebatavalise maksekoormuse hüvitamisega. Prantsusmaa ametiasutused leiavad, et järeldus, mille kohaselt pensioni eriõiguste rahastamine ei ole riigiabi, tuleneb põhimõtetest, mida on väljendatud ühenduse kohtupraktikas ühenduse loomisest alates, ning mille kohta Combusi ⁽²⁵⁾ ja Enirorsor ⁽²⁶⁾ kohtuotsused on vaid kõige hilisemad näited.

Märkused teatatud reformi kokkusobivuse kohta ühisturuga

(62) Kui komisjon peaks järeldama, et teatatud reform sisaldab riigiabi elemente, leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et kõnealune reform on igal juhul ühisturuga kokkusobiv.

(63) Prantsusmaa ametiasutused jäävad seisukohale, et teatatud reform on kooskõlas luhtunud kulude teooriaga ning soodustab konkurentsi.

(64) Samuti leiavad Prantsusmaa ametiasutused, et pensioniõiguste uus rahastamine alates 2006. aastast on vajalik ja proportsionaalne, et saavutada turu konkurentsipõhine toimimine.

⁽²⁴⁾ Euroopa Kohtu 5. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-251/97, Prantsusmaa vs. komisjon, EKL I-6639, punkt 40.

⁽²⁵⁾ Esimese astme kohtu 16. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas T-157/01, Danske Busvognmænd vs. komisjon, EKL II-917.

⁽²⁶⁾ Euroopa Kohtu 23. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-237/04, Enirorsor SpA vs. SotaCRP-RATPbo SpA, EKL I-2843.

(65) Prantsusmaa ametiasutuste hinnangul on teatatud reform vajalik, kuna see eelneb määrusega (EÜ) nr 1370/2007 ette nähtud linnatranspordisektori konkurentsile avamisele Ile-de-France'i piirkonnas. Ühest küljest võimaldab see vältida konkurentsimoonusi avalik-õiguslike äriühingute ja erasektori ettevõtjate vahel ning teisest küljest lõplikult kaotada RATPi pensionite rahastamisviis, mis takistas turule sisenemist.

(66) Teatatud reformi proportsionaalsuse suhtes olid Prantsusmaa ametiasutused oma 23. aprilli 2008. aasta kirjaga komisjoni teavitanud Prantsusmaa valitsuse algatatud RATPi eripensionisüsteemi reformist, mis ühtlustab RATPi eripensionisüsteemi üldises süsteemis kehtivate eeskirjadega.

8. HUVITATUD ISIKUTELT PÄRAST MENETLUSE ALGATAMIST LAEKUNUD MÄRKUSED

(67) RATPi ametiühing SUD väljendas oma 13. veebruari 2008. aasta kirjas vastuseisu Prantsusmaa ametiasutuste teatatud kava suhtes, kuna selle kava ainueesmärk on muuta RATP suureks kasumit taotlevaks rahvusvaheliseks kontserniks. RATPi ametiühing SUD juhib oma kirjas komisjoni tähelepanu asjaolule, et tema arvates ei ole RATPi töötajad erasektori töötajad, kelle suhtes kohaldatakse tööseadustikku.

(68) RATPi ametiühing SUD kinnitab samuti, et RATPi pensionisüsteemi reformi oleks pidanud välja töötama ühiskomitee, kuna selles küsimuses oleks pidanud korraldama sotsiaalpartnerite vahelised kollektiivläbirääkimised.

9. PRANTSUSMAA KOMMENTAARID HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSTE KOHTA

(69) RATPi töötajate suhtes kohaldatava õigusliku korra kohta märgivad Prantsusmaa ametiasutused oma 3. aprilli 2008. aasta kirjas, et personalieeskirjadega hõlmatud RATPi töötajate suhtes kohaldatakse tööseadustiku sätteid, välja arvatud juhul, kui nende sätete kohaldamine on sõnaselgelt välistatud asjaomases tööseadustikus või kohtupraktika alusel. Prantsusmaa arvates ei ole sellised erandid piisavad hindamiseks, et RATPi töötajad on hõlmatud avalik-õigusliku töösuhtega.

(70) Samuti märgib Prantsusmaa, et 19. detsembri 1960. aasta dekreedis nr 60-1362, millega antakse RATPi ühiskomiteele personalieeskirjade alane pädevus, ei käsitleta pensionisüsteemi. Prantsusmaa ametiasutuste arvates ei põhine RATPi pensionisüsteem kollektiivläbirääkimistel, vaid selle nägi RATPi jaoks halduskorras ette riik.

10. KÄESOLEVA OTSUSE KOHALDAMISALA

- (71) Käesolevas otsuses käsitletakse uue pensionite rahastamise süsteemi kokkusobivust riigiabi käsitlevate ühenduse eeskirjadega.
- (72) Menetluse algatamine 10. oktoobril 2007 ning eelkõige Prantsusmaa ametiasutuste märkused võimaldasid komisjonil täpsustada teatatud reformi elluviimise korda ning sellest lähtuvalt määrata kindlaks kolm meetet, mis võivad sisaldada riigiabi elemente.
- (73) Esiteks, RATPi pensionikassa sai 1. jaanuaril 2006 RATPi asemel juriidiliselt ainsaks personalieeskirjadega hõlmatud töötajate vanaduspensionite maksjaks.
- (74) Teiseks, alates 1. jaanuarist 2006 maksab riik RATPi pensionikassale toetust tema arvepidamise tasakaalustamiseks. See riiklik toetus katab RATPi erisüsteemi demograafilise puudujäägi ja lisakulud.

- (75) Kolmandaks, teatatud reformiga nähakse RATPi pensionikassa jaoks ette võimalus siduda pensioni erisüsteemi kohased põhiõigused üldiste pensionisüsteemidega. Riik kohustub tegema RATPi pensionikassa asemel tasandusmaksed, mis on mõeldud selleks, et ühinemine ei põhjustaks mingil juhul finantstagajärgi.

11. ESIMISE MEETME HINDAMINE: RATPi PENSIONIKASSA LOOMINE

- (76) Komisjon märgib, et RATPi pensionikassa sai 1. jaanuaril 2006 RATPi asemel juriidiliselt ainsaks personalieeskirjadega hõlmatud töötajate vanaduspensionite maksjaks. Samal ajal sedastab komisjon, et kindlustusmaksed, mida RATP pensionite jaoks RATPi pensionikassasse maksis, muutus hilisematest maksekohustustest vabastavaks.
- (77) Komisjon märgib, et enne 1. jaanuari 2006 kehtinud süsteemi raames oli erisüsteemiga hõlmatud pensionitega seotud kohustuste eest juriidiliselt vastutav RATP. Sellega seoses kaldus RATPi töötajate erisüsteemi rahastamise süsteem kõrvale üldisest süsteemist – RATP tagas kõnealuse süsteemi finantstagajärgede vältimise, nn tööandja sissemakse, mida RATP erisüsteemi maksis, ei olnud hilisematest maksekohustustest vabastav.
- (78) Sellest tulenevalt järeldab komisjon, et teatatud reformiga ette nähtud sätete peamine tulemus oli see, et tööandja sissemakse, mille RATP oma töötajate pensionite jaoks

tegi, muutus hilisematest maksekohustustest vabastavaks, vabastades RATPi seega pikaajalisest kohustusest tagada erisüsteemi tasakaal. Teisisõnu kanti teatatud reformiga vastutus kõnealuse erisüsteemi finantstagajärgede vältimise eest RATPilt üle RATPi pensionikassale ja lõppkokkuvõttes riigile.

- (79) Peale selle sedastab komisjon, et RATPi kohustus vältida finantstagajärgi erisüsteemis oleks teatatud reformi puudumise korral väljendunud selles, et RATPi maksekohustused riigi ees oleks kantud raamatupidamisse bilansiväliselt ja kirjendatud rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (*International Financial Reporting Standard*) üleminekul, mida kohaldatakse RATPi suhtes alates 30. juunist 2007⁽²⁷⁾.
- (80) Käesolevas etapis peab komisjon oluliseks rõhutada, et tõstatatud küsimus RATPi pensionikassa loomise kohta kattub probleemidega, mis kerkisid esile ettevõtjaga La Poste seotud riigiteenistujate pensionide rahastamise reformi raames⁽²⁸⁾. Seetõttu kontrollib komisjon, kas käesoleval juhul sisaldab kõnealune meede riigiabi tunnuseid, kasutades sama meetodit, mida eespool osutatud otsuses.

11.1. RIIGIABI OLEMASOLU

- (81) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 on sätestatud, et „kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”.
- (82) Riikliku meetme liigitamiseks riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses peavad asutamislepingu kohaselt olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused: 1) kõnealuse meetmega antakse valikuline majanduslik eelis; 2) seda eelist rahastatakse riigi ressurssidest; 3) see eelis moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi; 4) see eelis mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- (83) Esitada tuleks põhjused, mille alusel saab järeldada, et kõnealune meede vastab neile kumulatiivsetele tingimustele ning et seega on tegemist RATPile antava riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

⁽²⁷⁾ Senaator Bertrand AUBANI poolt riigi rahanduse, eelarvekontrolli ja raamatupidamise komisjoni nimel 9. juulil 2008 koostatud teabearuande kohaselt hinnati kõnealused pensionimaksede kohustused 21 miljardile eurole.

⁽²⁸⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta otsus 2008/204/EÜ riigiabi kohta, mida Prantsusmaa andis kontserniga La Poste seotud riigiteenistujate pensionide rahastamise reformi jaoks (ELT L 63, 7.3.2008, lk 16).

11.1.1. RATPILE ANTUD VALIKULISE MAJANDUSLIKU
EELISE OLEMASOLU

- (84) Selleks et hinnata, kas kõnealune meede sisaldab riigiabi elemente, tuleks kindlaks määrata, kas selle meetmega antakse RATPile majanduslik eelis, mis võimaldab tal vältida kulusid, mida peaks tavaliselt kandma ettevõtja eelarvehanditist, ning kas see takistab seega turujõudude tavalist toimimist⁽²⁹⁾.
- (85) Selles kontekstis on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tavalised kulud need, mis on seotud ettevõtja igapäevase halduse või jooksva tegevusega⁽³⁰⁾. Samuti leidis Euroopa Kohus, et abi seisneb selliste kulude vähendamises, mis koormavad tavaliselt ettevõtja eelarvet, võttes arvesse kulusüsteemi laadi või ülesehitust, samas kui erilised maksekohustused kujutavad endast tavaliste maksekohustustega võrreldes lisamaksekohustust⁽³¹⁾.
- (86) Pidades silmas Euroopa Kohtu praktikat ning lähtudes enda otsustuspraktikast,⁽³²⁾ leiab komisjon, et kulukohustuse liigitamine „tavaliseks” või „eriliseks” eeldab võrdlusraamistiku või võrdlusobjekti määramist, et määrata kindlaks ettevõtjad, kes oleksid asjaomase meetme eesmärgi seisukohast õiguslikult ja faktiliselt võrreldavas olukorras.
- (87) Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaldamiseks tuleks välja selgitada üksnes see, kas konkreetses õiguslikus raamistikus soodustab asjaomane meede „teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist” EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses teiste ettevõtjatega võrreldes, kes on asjaomase meetmega taotletava eesmärgi seisukohast võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras.
- (88) Täpsemalt osutab Euroopa Kohus sellele, et võrdlussüsteemi valimisel järgitakse kaheastmelist lähenemisviisi:

⁽²⁹⁾ Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-301/87, Prantsusmaa vs. komisjon, EKL lk I-307, punkt 41.

⁽³⁰⁾ Vt selle kohta esimese astme kohtu 20. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-55/99, Hispaania vs. komisjon, EKL lk II-3207, punkt 82.

⁽³¹⁾ Euroopa Kohtu 20. septembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-390/98, H.J. Banks & Co. Ltd vs. The Coal Authority ja Secretary of State for Trade and Industry, EKL lk I-6117, punkt 33.

⁽³²⁾ Vt selle kohta eespool osutatud otsus 2008/204/EÜ ja komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta otsus pensionisüsteemi rahastamise reformi kohta Kreeka pangandussektoris (ELT C 308, 19.12.2007, lk 9).

esiteks asjaomase meetmega seonduva kulusüsteemi kindlaksmääramine ja teiseks kõnealuse kulusüsteemi suhtes kohaldatava üldsüsteemi kindlaksmääramine.

- (89) Eeldusel, et on võimalik kindlaks määrata asjakohane väline võrdlusobjekt, mille järgi saaks teha kindlaks „ebatavaliste” kulukohustuste olemasolu, ei ole kõnealuse meetme puhul tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Vastupidisel juhul on kõnealune meede asjaomase sätte tähenduses riigiabi.

11.1.1.1. **Välise võrdlusobjekti puudumine käesoleval juhul**

- (90) Käesoleval juhul välise võrdlusobjekti meetodikat kohaldades leiab komisjon, et kõnealuse meetmega seotud kulusüsteem koosneb sotsiaalkindlustusmaksetest, mida tööandja maksab oma töötajate kohustusliku vanaduskindlustuse raames.
- (91) Teoreetiliselt eristab komisjon kahte võimalikku võrdlusraamistikku:
- kohustusliku vanaduskindlustusega seonduvad sätted, mida kohaldatakse üldiste pensionisüsteemide suhtes, st CNAVi hallatava sotsiaalkindlustussüsteemi ning AGIRC ja ARRCO hallatavate täiendavate süsteemide suhtes;
 - muude riigiasutuste suhtes kohaldatavad kohustuslikku vanaduskindlustust käsitlevad sätted.
- (92) Esimese võimaliku võrdlusobjekti, nimelt üldiste pensionisüsteemide kohta märgib komisjon, et alates 1. jaanuarist 2006 tasub RATP sotsiaalkindlustusmakset, mille tase on identne sotsiaalkindlustusmaksega, mida ettevõtjad maksavad üldisi pensionisüsteeme haldavatesse pensionikassadesse. Siiski märgib komisjon, et 1. jaanuaril 2006 olid RATPi pensionikassa hallatava erisüsteemi alusel RATPi pensioniõiguslikele isikutele makstavad hüvitised üldiste süsteemidega liitunud töötajate saadavatest hüvitistest suuremad.
- (93) Peale selle märgib komisjon, et üldiste süsteemidega on liitunud erasektori töötajad, samas kui RATPi töötajad on hõlmatud personalieeskirjadega. Sellega seoses tuleks märkida, et RATPi personalieeskirjad kalduvad üldisest süsteemist mitmes aspektis kõrvale (vt joonealune märkus 6).

- (94) Eespool osutatut ja oma otsustuspraktikat⁽³³⁾ silmas pidades leiab komisjon, et üldiste süsteemide suhtes kohustusliku vanaduskindlustuse valdkonnas kohaldatavaid sätteid ei saa kasutada võrdlusobjektina käesolevas analüüsis, mille komisjon teeb selleks, et määrata kindlaks majandusliku eelise olemasolu EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- (95) Teise võimaliku võrdlusobjekti, nimelt riigiasutuste puhul ei olnud komisjonil võimalik määratleda ettevõtjate kogumit, kes moodustaksid ühtse rühma, mida võiks kasutada võrdlusobjektina. RATP on Prantsusmaal tõepoolest mitmel põhjusel väga erilises juriidilises ja õiguslikus olukorras⁽³⁴⁾.
- (96) Kokkuvõtteks leiab komisjon, et ei ole ühtegi välist võrdlusobjekti, mis võimaldaks määrata kindlaks „tavalise” kindlustusmakse suuruse, mida maksavad ettevõtjad, kes on sellises õiguslikus ja faktilises olukorras, mis on asjaomase meetme eesmärgi seisukohast RATPi olukorraga võrreldav.
- (97) Prantsusmaa osutatud Enirisorse kohtuotsus⁽³⁵⁾ ei muuda komisjoni järeldusi RATPi saadava eelise olemasolu kohta. Kõnealusel otsuses tugineb Euroopa Kohus oma järelduste tegemisel vaidlusaluse meetme võrdlemisele „tavaolukorraga”, mida Euroopa Kohtul oli võimalik määratleda, kuid mida käesoleva juhtumi puhul teha ei saa.
- (98) Asjakohase välise võrdlusobjekti puudumisel leiab komisjon, et selleks, et määrata kindlaks eelise olemasolu EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, on võrdlusraamistik eelise olemasolu hindamiseks RATPi enda olukord enne kõnealuse meetme rakendamist.
- (101) Seetõttu järeldeb komisjon, et kõnealused meetmed vabastavad RATPi kohustustest, mida ta oleks eespool osutatud 1948. aasta seaduse alusel pidanud kandma.
- (102) Seoses analüüsiga RATPi enda tehtavate pensionimaksete tavalisuse või ebataavalisuse kohta leiab komisjon, et kohustused, mida äriühing peab täitma tööõigusaktide või ametiühingutega sõlmitud koondamistasusid ja/või ennetähtaegset vanaduspensioni käsitlevate kollektiivlepingute alusel, kuuluvad äriühingu omavahenditest maksatavate tavaliste kulude hulka⁽³⁶⁾.
- (103) Sellest tulenevalt leiab komisjon, et kulud, mida RATP 1948. aasta seaduse alusel kannab, on tavalised kulud. Kuna kõnealune meede võimaldab vältida kulude kandmist, mida RATP peaks tavaliselt kandma oma eelarvevahenditest, leiab komisjon, et selle meetmega antakse ettevõtjale majanduslik eelis EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. See eelis on valikuline, kuna sellest saab kasu ainult üks ettevõtja.
- (104) Samuti sedastas komisjon, et RATPi kohustus tagada erisüsteemi finantstasakaal oleks teatatud reformi puudumise korral väljendunud selles, et RATPi maksekohustused riigi ees oleks kantud raamatupidamisse bilansiväliselt ja kirjendatud rahvusvahelistele finantsaruandlustandarditele (*International Financial Reporting Standard*) üleminekul, mida kohaldatakse RATPi suhtes alates 30. juunist 2007.
- (105) See asjaolu kinnitab, et RATPi pensionikassa loomine leevendab RATPi kohustusi, mida ta oleks pidanud tava-pärasel juhul kandma.

11.1.1.2. Majandusliku eelise olemasolu

- (99) Nagu eespool osutatud, vastutas enne 1. jaanuari 2006 kehtinud süsteemi raames erisüsteemi kohaste pensionitega seotud kohustuste eest juriidiliselt RATP. Sellega seoses tagas RATP kõnealuse süsteemi finantstasakaalu, kuna töandja sissemakse, mida RATP erisüsteemi maksis, ei olnud hilisematest maksekohustustest vabastava mõjuga.
- (100) Komisjon märkis, et teatatud reformiga ette nähtud meetmete peamise tulemusena vabastab töandja sissemakse, mida RATP oma töötajate pensionite jaoks tegi, ta hilisematest maksekohustustest.

11.1.1.3. Combusi kohtupraktika kohaldamatus käesoleval juhul

- (106) Prantsusmaa ametiasutused osutavad üksikasjalikult Combusi kohtuasjale,⁽³⁷⁾ milles esimese astme kohus pidas ebataavalisteks kuludeks personalihaldusega seotud kohustusi, mis tulenevad reformi tagajärjel üldkehtiva õiguse kohaldamisalasse ehk oma konkurentidega võrreldes tingimustesse sattunud äriühingu töötajate erandlikust staatusest. Esimese astme kohtu kohaselt oli „kõnealuse meetme eesmärk asendada Combusi töötavate riigiteenistujate eelisõiguslik ja kulukas staatus Combusi konkureerivate teiste bussiveoettevõtete töötajate staatusega võrreldava lepingulise töötaja staatusega. Seega

⁽³³⁾ Vt selle kohta joonealusel märkuses 32 osutatud otsuseid.

⁽³⁴⁾ Vt eelkõige käesoleva otsuse jaotised 2 ja 3.

⁽³⁵⁾ Euroopa Kohtu 27. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-34/01, Enirisorse SpA vs. Ministero delle Finanze, EKL lk I-14243.

⁽³⁶⁾ Vt raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste punkt 63 (ELT C 244, 1.10.2004, lk 2).

⁽³⁷⁾ Esimese astme kohtu 16. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas T-157/01, Danske Busvognmænd vs. komisjon, EKL II-917.

vabastati Combusi ebasoodsatest struktuurilistest tingimustest erasektori konkurentide suhtes. Asutamislepingu artikli 87 lõike 1 eesmärk on aga üksnes keelata eelised, mis soosivad teatavaid ettevõtjaid, ja abi mõiste hõlmab ainult sellist abi, mis kergendab tavaliselt ettevõttel lasuvaid eelarvelisi kulusid, ja mida tuleb pidada majanduslikuks eeliseks, mida abisaaja ettevõtja ei oleks tavalistes turutingimustes saanud. [...]. Pealegi oleks Taani riik saanud sama tulemuse, kui ta oleks 100 miljoni Taani krooni suuruse summa otse Combusi riigiteenistujatele maksamise asemel suunanud asjaomased riigiteenistujad eritasu maksmiseta ümber muudele avaliku sektori ametikohtadele, mis oleks Combutil võimaldanud hakata pärast seda võtma vahetult tööle lepingulisi töötajaid, kelle kohta kehtivad eraõiguslikud normid”.

(107) Üldiselt tuleb kõigepealt meenutada, et Euroopa Kohus ei ole Combusi kohtuotsusest hiljem lähtunud. Teavad Euroopa Kohtu praktika aspektid on vastuolus hüpoteesiga, mille kohaselt ei saa käsitleda riigiabina ebasoodsate struktuuriliste tingimuste likvideerimist. Nii on Euroopa Kohus järjepidevalt märkinud, et abi olemasolu tuleb hinnata riigi sekkumise tagajärje ja mitte selle põhjuste või eesmärkide järgi⁽³⁸⁾. Euroopa Kohus on samuti väitnud, et abi mõiste hõlmab ametiasutuse ükskõik mis kujul antavaid eeliseid, mis vähendavad ettevõtja eelarvel tavaliselt lasuvaid maksekohustusi⁽³⁹⁾. Ka on Euroopa Kohus selgelt märkinud, et töötasudega seotud kulud on juba oma olemuselt ettevõtja eelarvelised kulud, olenemata sellest, kas need kulud tulenevad seadusega sätestatud kohustustest või kollektiivlepingutest⁽⁴⁰⁾. Sellega seoses on Euroopa Kohus leidnud, et asjaolu, et riiklikud meetmed on mõeldud lisakulude hüvitamiseks, ei tähenda, et neid ei saa riigiabiks liigitada⁽⁴¹⁾. Seetõttu osutavad Prantsusmaa ametiasutused esimese astme kohtu Combusi kohtuasjas kehtestatud põhimõtte kohaldamisele, kinnitades, et teatatud reformiga võetakse RATPilt üksnes „ebatavaline” maksekoormus.

(108) Sellega seoses rõhutab komisjon, et käesolevat kohtuasja eristavad Combusi kohtuasjast olulised faktilised asjaolud:

⁽³⁸⁾ Euroopa Kohtu 2. juuli 1974. aasta otsus kohtuasjas 173/73, Itaalia vs. komisjon, EKL lk 709, punkt 13; Euroopa Kohtu 24. veebruari 1987. aasta otsus kohtuasjas C-310/85, Deufil vs. komisjon, EKL lk 901, punkt 8; Euroopa Kohtu 26. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-241/94, Prantsusmaa vs. komisjon, EKL lk I-4551, punkt 20.

⁽³⁹⁾ Euroopa Kohtu 15. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-387/92, Banco Exterior, EKL lk I-877, punkt 13; eespool osutatud otsus kohtuasjas C-241/94, punkt 34.

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Kohtu 12. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-5/01, Belgia vs. komisjon, EKL lk I-1191, punkt 39.

⁽⁴¹⁾ Euroopa Kohtu 23. veebruari 1961. aasta otsus kohtuasjas 30/59, Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vs. Haute Autorité, EKL lk 3, punktid 29 ja 30; eespool osutatud otsus kohtuasjas C-173/73, punktid 12 ja 13; eespool osutatud otsus kohtuasjas C-241/94, punktid 29 ja 35; Euroopa Kohtu 5. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-251/97, Prantsusmaa vs. komisjon, EKL lk I-6639, punktid 40, 46 ja 47.

— hüvitised maksti otse Combusi töötavatele riigiteenistujatele, samas kui käesolevas otsuses käsitletav meede seondub RATPi nn tööandja kindlustusmaksatega;

— Combusi kohtuasjas käsitletava riikliku meetme eesmärk oli asendada Combusi töötavate riigiteenistujate eelisõiguslik ja kulukas staatus Combusi konkureerivate teiste bussiveoettevõtete töötajate staatusiga võrreldava lepingulise töötaja staatusega. Seevastu RATPi töötajate staatus ja õigused püsivad kõnealuse meetme tagajärjel muutumatuks. Asjaomane staatus ja õigused erinevad üldiste pensionisüsteemidega liitunud äriühingutes töötavate erasektori töötajate omadest;

— Combusi tegevusvaldkonnas valitsev konkurentsiolekord oli RATPi omast erinev. Aktiaselts Combust A/S pidi arendama transporditegevust kaubanduslikel alustel ja tegutsema turul erasektori bussiettevõtjatega võrreldavates konkurentsitingimustes. See tähendab, et riiklikud transpordiühingud annavad hankemenetluse järgselt bussitransporditeenuste osutamise üle era- ja riigiettevõtetele. Hankeid reguleerivate eeskirjade kohaselt sõlmitakse hankelepingud „majanduslikult kõige soodsama pakkumise” esitajaga, ilma et tehtaks vahet era- ja riigiettevõtetele. RATPile kuulub aga ulatuslik liberaliseerimata sektor, mis avatakse konkurentsile määruse (EÜ) nr 1370/2007 alusel üksnes väga pikkamööda ning kus majanduslikud piirangud avalduvad seetõttu väga erineval viisil.

(109) Komisjon leiab, et Combusi kohtuasja ja käesoleva juhtumi faktilised erinevused on piisavad õigustamiseks kahe juhtumi eri viisil käsitlemist.

11.1.2. RIIGI RESSURSSIDE KASUTAMINE

(110) Komisjon leiab, et kõnealuse meetme puhul kasutatakse RATPi kasuks riigi ressursse, kuna lõplik vastutus RATPi töötajate eripensionisüsteemi tasakaalus hoidmise eest ei lasu enam RATPil, vaid riigil. Alates reformi rakendamise kuupäevast tagab riik RATPi pensionikassa finantstasakaalu, makstes sotsiaalkindlustusametile tasakaalustavat toetust, mida kõnealuse reformi puudumise korral oleks pidanud tegema RATP.

(111) Seetõttu järeldab komisjon, et kõnealuse meetme puhul kasutatakse riigi ressursse EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

11.1.3. KONKURENTSI MOONUTAMINE JA MÕJU KAUBANDUSELE

- (112) Nagu eespool osutatud, on kõnealusest meetmest kasu saav RATP transpordisektoris ja sellega seonduvate teenuste sektoris tegutseva ettevõtjate rühma, RATPi kontserni emaettevõtja. Kõik need ettevõtjad tegutsevad ühenduse turgudel eespool osutatud sektorites.
- (113) Sellega seoses tuleb meenutada, et abimeetmed, mille eesmärk on vabastada ettevõtja kuludest, mida ta oma jooksva halduse või tavapärase tegevuse raames peaks tavaoludes kandma, kahjustavad põhimõtteliselt konkurentsitingimusi⁽⁴²⁾. Kohus on otsustanud, et igasugune abi eraldamine ühenduse turul tegutsevatele ettevõtjale võib moonutada konkurentsi ja kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust⁽⁴³⁾. Lisaks on Euroopa Kohus märkinud, et ei ole sugugi välistatud, et toetus, mida riik on andnud ettevõtjale, kes osutab üksnes kohaliku või piirkondliku tasandi transporditeenuseid ning ei paku transporditeenuseid väljaspool oma päritoluriiki, võib sellegipoolest avaldada mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kui liikmesriik toetab oma vahenditest ettevõtjat, aitab see ettevõtjal pakkuda tema osutatavat transporditeenust jätkuvalt samas mahus või teenuseosutamist suurendada, mille tagajärjeks on olukord, kus muudes liikmesriikides asutatud ettevõtjate selle liikmesriigi turul pakutavate transporditeenuste maht võib selle võrra väheneda⁽⁴⁴⁾.
- (114) Käesoleval juhul on RATPi kontsern oma Prantsuse konkurentide suhtes eelisolukorras,⁽⁴⁵⁾ kuna tema konkurendid muudest liikmesriikidest ei saa kõnealusest meetmest kasu saada.
- (115) Sellega seoses tuleks mainida, et määrusega (EÜ) nr 1370/2007 nähakse ette asjaomaste turgude järkjärguline konkurentsile avamine ning et selle sektori konkurentsile avamine tähendab, et riigiabi andmine kõnealuses sektoris tegutsevatele ettevõtjale võib mõjutada ühendusest kaubavahetust ja põhjustada asjaomasel turul konkurentsimoõnustusi.

⁽⁴²⁾ Vt 19. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-156/98, Saksamaa vs. komisjon, EKL lk I-6857, punkt 30, ja eespool osutatud kohtupraktika.

⁽⁴³⁾ Vt eelkõige Euroopa Kohtu 17. septembri 1980. aasta otsus kohtuasjas C-730/79, Philip Morris vs. komisjon, EKL lk 2671, punktid 11 ja 12; esimese astme kohtu 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-214/95, Vlaams Gewest vs. komisjon, EKL lk II-717, punktid 48–50.

⁽⁴⁴⁾ Esimese astme kohtu 11. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas T-222/04, Itaalia vs. komisjon, punkt 45.

⁽⁴⁵⁾ Meeldetuletuseks: ei ole tingimata vajalik, et kasu saav ettevõtja osaleks ise ühendusesiseses kaubavahetuses. Kui üks liikmesriik annab mõnele ettevõttele abi, siis säilib või kasvab ettevõtte riigisisene tegevus ning selle tulemusena vähenevad teiste liikmesriikide ettevõtete väljavaated abi andnud liikmesriigi turule siseneda. Muu hulgas võib sellise ettevõtte tugevdamine, mis seni ühendusesiseses kaubavahetuses ei osalenud, asetada selle ettevõtte olukorda, mis võimaldab tal teise liikmesriigi turule siseneda (vt selle kohta 7. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas Itaalia vs. komisjon, EKL lk I-2289, punkt 84).

- (116) Seetõttu leiab komisjon, et kõnealune meede mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutab ettevõtjatevahelist konkurentsi.

11.2. ABI EBASEADUSLIKKUS

- (117) EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 kohaselt peab liikmesriik teatama kõikidest kavadest abi määramise või muutmise kohta. Huvitatud liikmesriik ei tohi rakendada kavandatavaid meetmeid enne, kui asjaomase menetluse tulemusel on vastu võetud lõplik otsus.
- (118) Käesoleval juhul teatasid Prantsusmaa ametiasutused 29. juuni 2006. aasta kirjaga RATPi pensionisüsteemi rahastamise reformist. Prantsusmaa ametiasutused osutasid selles kirjas asjaolule, et kõnealuse meetme puhul ei näi olevat tegemist riigiabiga, millest peab komisjoni vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikele 3 eelnevalt teavitama.
- (119) Siiski sedastas komisjon, et Prantsusmaa hakkas kõnealust riigiabi rakendama alates 1. jaanuarist 2006, see tähendab enne, kui komisjon võttis vastu lõpliku otsuse. Eespool osutatule tuginedes järeldeb komisjon, et Prantsusmaa tegutses ebaseaduslikult, rakendades kõnealust abi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõiget 3 rikkudes.

11.3. ABI KOKKUSOBIVUS ÜHISTURUGA

- (120) Kui kõnealuse meetme puhul on tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, tuleks uurida selle abi võimalikku kokkusobivust ühisturuga, pidades silmas EÜ asutamislepingu sätetatud erandeid.
- (121) Sellega seoses peab komisjon kõige asjakohasemaks õiguslikuks aluseks EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c, mille kohaselt võib pidada ühisturuga kokkusobivaks abi teatava majandustegevuse või teatavate majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (122) Võttes arvesse reformi olemust ja mõju, leiab komisjon, et kõnealuse abi kokkusobivust tuleb hinnata RATPi ning tema praeguste, võimalike ja tulevaste konkurentide võrdsete võimaluste kehtestamise (*level playing field*) seisukohast kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksete osas linna ühistransporditurul Ile-de-France'i piirkonnas.

RATPi kindlustusmaksete tase võrreldes tema konkurentidega reformitud süsteemis

- (123) Abi mõju analüüsimiseks ja konkurentsimoontuste ulatuse hindamiseks peab komisjon kõigepealt uurima RATPi maksekoormuse taset võrreldes tema konkurentidega reformitud süsteemis. Seejärel selgitab komisjon välja, milline oleks olukord olnud siis, kui RATP ei oleks kõnealust abi saanud. Lõpuks analüüsitakse abi positiivset ja negatiivset mõju, enne kui tehakse üldine kokkuvõtte abi kokkusobivuse kohta ühisturuga.
- (124) Kõigepealt märgib komisjon, et enne 1. jaanuari 2006 oli RATPi eripensionisüsteemi rahastamisel üldiste pensionisüsteemide rahastamisega võrreldes kaks erinevust: kindlustusmaksete hilisematest maksekohustustest mittevastav iseloom ja tööandja sissemakse määr.
- (125) Komisjon leiab, et kõnealuse abiga kõrvaldati esimene lahknevus RATPi erisüsteemi ja üldiste süsteemide vahel. Enne 1. jaanuari 2006 ei tasunud RATP hilisematest maksekohustustest vabastavat makset, vaid oli seaduse alusel kohustatud tasakaalustama oma töötajate pensionisüsteemi. Teatatud reformi tulemusel kehtestati hilisematest maksekohustustest vabastav makse, mis sarnaneb kindlustusmaksetega, mida teeb tavaõiguste alusel tegutsev tööandja ümberjaotusel põhinevat pensionisüsteemi haldavas pensionikassasse. Teise lahknevuse kohta märgib komisjon, et teatatud reformi tulemusel võrdsustati kohustusliku vanaduskindlustuse maksete tasemed RATPi ja pensionihüvitiste üldise süsteemiga hõlmatud ettevõtjate vahel.

Stsenaarium juhul, kui abi ei oleks antud

- (126) Ilma teatatud reformita oleks RATP pidanud 2006. aasta eelarveaastale järgnevat eelarveaastate jaoks moodustama reservi oma personalieeskirjadega hõlmatud teenistujate pensionimaksekohustuste täitmiseks. See reserv oleks tulenenud otseselt sellest, et tööandja sissemaksed RATPi töötajate pensionite jaoks ei vabastanud teda hilisematest maksekohustustest.
- (127) Peale selle ei oleks RATPi sissemaksed vanaduskindlustuse jaoks pensionisüsteemi finantstasakaalu tagamiseks viidud samale tasemele tema võimalike konkurentide maksetega.
- (128) Seega oleks RATP ilma teatatud reformita pidanud kandma igal aastal lisamaksekohustusi mitmesaja miljoni euro ulatuses võrreldes reformitud süsteemiga.

- (129) Järelikult oleks RATP jäänud oma pensionimaksekohustuste tõttu liberaliseeritud turul halvemusse, mis oleks tema tegevust märkimisväärselt mõjutanud.

Abi positiivne mõju

- (130) Eespool kirjeldatust lähtub, et arvestades määrust (EÜ) nr 1370/2007, millega nähakse ette linna ühistranspordi järkjärguline avanemine, on RATPi suhtes 1948. aasta seaduse alusel kohaldataval pensionisüsteemil eritunnused, mis eraldi võetuna moonutavad konkurentsi RATPi ja selle kontserni kahjuks, millesse ta kuulub. Kõnealuse meetme peamiseks tulemuseks on RATPi kindlustusmaksete ühtlustamine tema ja RATPi kontserni konkurentide tasutavate maksetega, kõrvaldades sel viisil RATPi ja RATPi kontserniga seotud konkreetset konkurentsimoontused.
- (131) Peale selle võimaldab reform RATPil hakata järk-järgult tegutsema eraõigusliku investorina, kellel tuleb toime tulla tavapäraste äritegevuse piirangutega. Muu hulgas on see üks kõnealuse reformi eesmärkidest.
- (132) Samuti võtab komisjon arvesse, et kõnealust meetet on vastavalt ühenduse huvidele kohandatud. Ükski muu vahend ei oleks suutnud lahendada kõnealust küsimust tõhusamalt. Loomulikult oleks võinud maksta avaliku teenindamise kohustuste hüvitisi, aga selline lähenemine ei oleks probleemi struktuurilise olemuse tõttu pikas perspektiivis ei kohandatav ega jätkusuutlik.

- (133) Meetmete proportsionaalsuse kohta leiab komisjon, et osutatud abi piirdus rangelt miinimumiga. Alates 1. jaanuarist 2006 on RATPi pensionimaksekohustused identsed nendega, mida maksab ettevõtja, kelle töötajad on liitunud üldiste süsteemidega.

- (134) Lõpuks leiab komisjon, et kõnealune meede võimaldab tagada iganenud rahastamismehhanismiga pensionisüsteemi püsijäämise. Samuti leiab komisjon, et erisüsteemi raames makstavate pensionihüvitiste alustatud reformimine⁽⁴⁶⁾ on sellega seoses täiendavaks otsustavaks asjaoluks. Seetõttu leiab komisjon, et kõnealused meetmed kuuluvad täielikult liikmesriikide pensionisüsteemide üldisemasse reformi, mida soovivad nii nõukogu kui ka komisjon⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Vt käesoleva otsuse põhjendus 21.

⁽⁴⁷⁾ Vt selle kohta komisjoni ja nõukogu 18. märtsi 2003. aasta ühisaruanne piisavate ja jätkusuutlike pensionite kohta (CS/7165/03).

Abi negatiivne mõju

- (135) Staatilises analüüsis leiab komisjon ühest küljest, et kõnealuse meetme põhjustatud konkurentsimoontustel linna ühistransporditurul Ile-de-France'i piirkonnas on oma olemuselt väga piiratud vahetu mõju, kuna RATPi varasemat tegevust silmas pidades on ilmne, et reformiga seonduvad pensionimaksekohustused hõlmavad varasemat tegevust liberaliseerimata turul, kus konkurents oli siiani väga väike. Teisest küljest on kõnealusel meetmel nende turgude puhul, kus RATPi kontsern tegutseb ettevõtja RATP tütarettevõtjate kaudu, komisjoni hinnangul ainult väga marginaalne mõju. Kõnealune meede mõjutab neid turgusid ainult kaudselt, kuna lisaks emaettevõtja ja selle tütarettevõtjate rängele õiguslikule ja finantsilisele ning raamatupidamise lahususele ei hõlma teatatud reform nende tütarettevõtjate töötajaid.
- (136) Dünaamilises analüüsis, mis on määrust (EÜ) nr 1370/2007 silmas pidades kahtlemata asjakohasem, leiab komisjon, et ehkki kõnealune meede võiks teoreetiliselt võimaldada RATPil turgu valitsevat positsiooni säilitada, on see oht väike. Selline järeldus tuleneb sellest, et meede piirdub üksnes RATPi makstavate kindlustusmaksete viimisega tema konkurentide omadega samale tasemele ning et pärast RATPi eripensionisüsteemi reformi 2008. aastal ei tekkinud ettevõtja jaoks ühtki erilist eelist.
- (137) Eespool esitatule tuginedes järeldab komisjon, et RATPile antud abi negatiivne mõju on tagasihoidlik. Teatatud reform piirdub kohustusliku vanaduskindlustuse sisse- maksete puhul võrdsete tingimuste kehtestamiseks rangelt vajalikuga, kõrvaldab konkurentsimoontuse, mis oleks RATPi muidu seadnud ebasoodsasse olukorda, ega mõjuta seetõttu kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.
- (138) Seepärast on kõnealune meede kokkusobiv ühisturuga, tingimusel et RATPi eripensionisüsteemi reform, mis on ette nähtud selle süsteemi ühtlustamiseks teenistujate ja erasektori töötajate põhisüsteemide üldiste eeskirjadega, viiakse täies ulatuses ellu.
- (139) Komisjon leiab, et eespool esitatud järeldust ei sea kahtluse alla järeldus, mille komisjon tegi oma otsuses 2005/145/EÜ EDFi kohtuasjas⁽⁴⁸⁾.
- (140) Sellega seoses tuleks meelde tuletada, et kõnealusel otsuses lubas komisjon anda riigiabi, mis vabastas ühe sektori ettevõtjad eripensionikohustustest, mis ületasid üldisest pensionisüsteemist tulenevaid kohustusi ning olid kindlaks määratud monopoolse seisundi perioodil. Sel juhul leidis komisjon, et enne reformi kuupäeva omandatud eripensionioiguste rahastamise mehhanismist tuleneva maksekohustuse osaline vähendamine on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi, mille võib lugeda ühisturuga kokkusobivaks. Komisjon leidis oma kokkusobivuse analüüsis, et EDFi olukord ei olnud oma olemuselt väga erinev energiavaldkonna luhtunud kulude olukorrast. Tegemist oli abiga, mille eesmärk oli hõlbustada konkurentsile avatud energiasektorile üleminekut. Komisjon pidas kohaseks samastada EDFi antavat abi luhtunud kulude hüvitamisega⁽⁴⁹⁾ ning teatas, et järgib seda lähenemisviisi sarnaste juhtude analüüsimisel.
- (141) Eespool esitatut silmas pidades leiab komisjon, et käesoleval juhul vabastab riigiabi RATPi pensionimaksekohustustest, mis ületavad üldisest pensionisüsteemidest tulenevaid kohustusi ning olid kindlaks määratud enne turu liberaliseerimist. Samal ajal lisab komisjon, et RATPis alates 2008. aasta algusest rakendatav pensionite erisüsteemide reform viib RATPi töötajate erisüsteemi vastavusse teenistujate ja erasektori töötajate põhisüsteemide üldiste eeskirjadega.

11.4. KOKKUVÕTE

- (142) Kokkuvõtteks järeldab komisjon, et kõnealune meede on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi. See riigiabi on ebaseaduslik, kuid sobib EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel kokku ühisturuga.

12. TEISE JA KOLMANDA MEETME HINDAMINE

- (143) Nagu eespool osutatud, nähakse teatatud reformiga ette, et alates 1. jaanuarist 2006 maksab riik RATPi pensionikassasse arvepidamise tasakaalustamiseks mõeldud toetust.

- (144) Peale selle kavandatakse teatatud reformiga RATPi pensionikassa jaoks võimalust siduda pensioni erisüsteemi kohased põhiõigused üldiste pensionisüsteemidega. Finantstagajärgede vältimise üldpõhimõttest kinnipidamiseks eeldab selline sidumine vastuvõtvatesse süsteemidesse tasandusmaksete tegemist, mida kohustub RATPi pensionikassa asemel tegema riik.

⁽⁴⁸⁾ ELT L 49, 22.2.2005, lk 9.

⁽⁴⁹⁾ Komisjoni teatis, mis käsitleb luhtunud kuludega seotud riigiabi analüüsimise meetodikat (komisjoni 6. augusti 2001. aasta kiri SG(2001) D/290869).

- (145) Tuleb määrata kindlaks, kas need meetmed on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi.
- (146) Sellega seoses tuleks meenutada, et EÜ asutamislepingu artiklit 87 kohaldatakse ainult nende ettevõtjate suhtes, kes on seda ühenduse konkurentsioiguse tähenduses. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei ole sotsiaalkaitse valdkond, juhul kui see põhineb solidaarsusel, EÜ asutamislepingu tähenduses majandustegevus (vt 10. oktoobri 2007. aasta menetluse algatamise otsuse punkt 67)⁽⁵⁰⁾.
- (147) Seda kohtupraktikat silmas pidades leiab komisjon, et ei RATPi pensionikassa ega ka RATPi töötajaid ja pensionäre vastu võtvad pensionikassad, st CNAV ja AGIRC-ARRCO, ei ole ühenduse konkurentsioiguse tähenduses ettevõtjad järgmistel põhjustel.
- (148) Käesoleval juhul uurib komisjon kõigepealt, kas RATPi teenistujad on hõlmatud kohustusliku sotsiaalkaitsega, mis sisaldab sotsiaalse eesmärgiga sõltumatut vanaduskindlustussüsteemi. Kõnealuse süsteemi eesmärk on tööpoolest kindlustada kõik sellega seotud isikud vanadusrisiki vastu, sõltumata nende varanduslikust seisust ja tervislikust seisundist süsteemiga liitumise ajal.
- (149) Samuti leiab komisjon, et kõnealune süsteem järgib solidaarsuse põhimõtet, kuna teenistuses olevate töötajate tehtavate kindlustusmaksetega rahastatakse pensionile jäänud töötajate pensione.
- (150) Muu hulgas märgib komisjon, et asjaomase süsteemi haldamine tehti seadusega ülesandeks RATPi pensionikassale, kelle tegevust kontrollib riik. Seetõttu hõlmab haldamine RATPi töötajate ja RATPi tehtavatest sisse maksetest teenitud tulu ning tagab pensionite maksmise ja teenindamise. Komisjon märgib, et sotsiaalkindlustusseadustiku artikli L711-1 alusel on RATPi pensionikassal kõik õigused, mis on kindlaks määratud selle seadustiku artiklis L111-1, kus eelkõige tuletatakse meelde, et sotsiaalkindlustuse korraldus põhineb riikliku solidaarsuse põhimõttel.
- (151) Lõpuks sedastab komisjon, et oma ülesannete täitmisel kohaldab RATPi pensionikassa seadust ning tal ei ole mingit võimalust mõjutada sisse maksete summat, vahendite kasutamist või hüvitiste taseme kindlaksmääramist.

Makstavad hüvitised on seadusjärgsed ega sõltu tehtavate kindlustusmaksete summast.

- (152) Kuna RATPi pensionikassa ei ole ühenduse konkurentsioiguse tähenduses ettevõtja, leiab komisjon, et riigi poolt tasakaalustava toetuse maksmine RATPi pensionikassase ning RATPi pensionikassa asemel tasandusmaksete rahastamine ei ole EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

RATPi töötajate pensionikassa loomine on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi, mida Prantsusmaa andis ebaseaduslikult, rikkudes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõiget 3.

See riigiabi on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel ühisturuga kokkusobiv, tingimusel et RATPi eripensionisüsteemi reform, mis on ette nähtud selle süsteemi vastavusse viimiseks teenistujate ja erasektori töötajate põhisüsteemide üldiste eeskirjadega, viiakse täies ulatuses ellu.

Seega on abi andmine lubatud.

Artikkel 2

Riigi poolt RATPi pensionikassasse tasakaalustava toetuse maksmine ja RATPi pensionikassa asemel tasandusmaksete rahastamine erisüsteemi kohaste põhiõiguste sidumisel üldiste süsteemidega ei ole EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses riigiabi.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel, 13. juuli 2009

Komisjoni nimel
asepresident
Antonio TAJANI

⁽⁵⁰⁾ Euroopa Kohus otsustas liidetud kohtuasjades C-159 ja C-160/91, Poucet ja Pistre, et „haigekassad või avaliku sotsiaalkindlustusteenuse haldamisega tegelevad organid täidavad puhtalt sotsiaalset laadi ülesannet. See tegevus põhineb riikliku solidaarsuse põhimõttel ja sellel puudub igasugune majandusliku kasu eesmärk. Makstavad hüvitised on seadusjärgsed hüvitised ning need ei sõltu sotsiaalkindlustusmaksete summast. Sellest lähtuvalt ei ole kõnealune tegevus majandustegevus ning sellega tegelevad organid ei ole ettevõtjad EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 tähenduses”.

V

(Alates 1. detsembrist 2009 Euroopa Liidu lepingu, Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud õigusaktid)

ÕIGUSAKTID, MILLE AVALDAMINE ON KOHUSTUSLIK

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 1213/2009,

11. detsember 2009,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voozu tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XV lisa A osas osutatud toodete ja ajavahemike puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks määruse (EÜ) nr 1580/2007 artikliga 138 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 12. detsembril 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. detsember 2009

Komisjoni nimel,
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor
Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood (¹)	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	AL	50,4
	MA	57,1
	TN	90,9
	TR	63,9
	ZZ	65,6
0707 00 05	EG	155,5
	MA	49,3
	TR	76,8
	ZZ	93,9
0709 90 70	MA	50,5
	TR	114,3
	ZZ	82,4
0805 10 20	AR	70,4
	MA	48,8
	TR	63,3
	ZA	61,8
	ZZ	61,1
0805 20 10	MA	73,1
	TR	85,9
	ZZ	79,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	HR	59,6
	IL	75,3
	TR	75,5
	ZZ	70,1
0805 50 10	TR	75,6
	ZZ	75,6
0808 10 80	CA	65,1
	CN	80,0
	MK	24,5
	US	92,7
	ZZ	65,6
0808 20 50	CN	47,8
	TR	92,0
	US	186,0
	ZZ	108,6

(¹) Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 1214/2009,**11. detsember 2009,****millega muudetakse teatavate suhkrusektori toodete suhtes 2009/2010. turustusaastaks määrusega (EÜ) nr 877/2009 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 30. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 951/2006, millega kehtestati nõukogu määruse (EÜ) nr 318/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad kolmandate riikidega kauplemise suhtes suhkrusektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 36 lõike 2 teise lõigu teist lauset,

ning arvestades järgmist:

- (1) Valge suhkru, toorsuhkru ja teatavate siirupite tüüpilised hinnad ja täiendavad impordimaksud 2009/2010. turus-

tusaastaks on kehtestatud komisjoni määrusega (EÜ) nr 877/2009. ⁽³⁾ Neid hindu ja tollimakse on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1160/2009 ⁽⁴⁾.

- (2) Praegu komisjoni käsutuses olevast teabest lähtuvalt tuleks eespool osutatud hindu ja makse muuta määruses (EÜ) nr 951/2006 sätestatud eeskirjade kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 951/2006 artiklis 36 osutatud toodetele määrusega (EÜ) nr 877/2009 kehtestatud tüüpilisi hindu ja täiendavaid impordimakse 2009/2010. turustusaastaks muudetakse käesoleva määruse lisa kohaselt.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 12. detsembril 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. detsember 2009

*Komisjoni nimel,
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor
Jean-Luc DEMARTY*

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 178, 1.7.2006, lk 24.

⁽³⁾ ELT L 253, 25.9.2009, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT L 314, 1.12.2009, lk 6.

LISA

Valge suhkru, toorsuhkru ja CN-koodi 1702 90 95 alla kuuluvate toodete muudetud tüüpilised hinnad ja täiendavad impordimaksud, mida kohaldatakse alates 12. detsembrist 2009

(EUR)

CN-kood	Tüüpiline hind kõnealuse toote 100 kg netomassi kohta	Täiendav imporditollimaks kõnealuse toote 100 kg netomassi kohta
1701 11 10 ⁽¹⁾	36,95	0,20
1701 11 90 ⁽¹⁾	36,95	3,82
1701 12 10 ⁽¹⁾	36,95	0,07
1701 12 90 ⁽¹⁾	36,95	3,52
1701 91 00 ⁽²⁾	42,14	4,83
1701 99 10 ⁽²⁾	42,14	1,70
1701 99 90 ⁽²⁾	42,14	1,70
1702 90 95 ⁽³⁾	0,42	0,27

⁽¹⁾ Kindlaksmääratud hind määruse (EÜ) nr 1234/2007 IV lisa III punktis määratletud standardkvaliteedi puhul.

⁽²⁾ Kindlaksmääratud hind määruse (EÜ) nr 1234/2007 IV lisa II punktis määratletud standardkvaliteedi puhul.

⁽³⁾ Kindlaksmääratud hind 1 % saharaosisalduse puhul.

POLIITIKA- JA JULGEOLEKUKOMITEE OTSUS Atalanta/8/2009,**4. detsember 2009,****Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni (Atalanta) Euroopa Liidu relvajõudude juhataja nimetamise kohta**

(2009/946/ÜVJP)

POLIITIKA- JA JULGEOLEKUKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eelkõige selle artiklit 38,

võttes arvesse nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks⁽¹⁾ (Atalanta), eriti selle artiklit 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühismeetme 2008/851/ÜVJP artikli 6 kohaselt volitas nõukogu poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema otsuseid Euroopa Liidu relvajõudude juhataja (ELi relvajõudude juhataja) nimetamise kohta.
- (2) Poliitika- ja julgeolekukomitee võttis 22. juulil 2009 vastu otsuse Atalanta/6/2009,⁽²⁾ millega kommodoor Peter BINDT nimetati Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni ELi relvajõudude juhatajaks.
- (3) Euroopa Liidu operatsiooni ülem soovitas nimetada kontradmiral Giovanni GUMIERO Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni uueks ELi relvajõudude juhatajaks.

(4) Euroopa Liidu sõjaline komitee toetas kõnealust soovist.

(5) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artikliga 5 ei võta Taani osa Euroopa Liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamisest ning rakendamisest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kontradmiral Giovanni GUMIERO nimetatakse Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni ELi relvajõudude juhatajaks.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 13. detsembril 2009.

Brüssel, 4. detsember 2009

*Poliitika- ja julgeolekukomitee nimel**eesistuja*

O. SKOOG

⁽¹⁾ ELT L 301, 12.11.2008, lk 33.⁽²⁾ ELT L 192, 24.7.2009, lk 68.

Tellimishinnad aastal 2009 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 000 eurot aastas (*)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot kuus (*)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	700 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	70 eurot kuus
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	40 eurot kuus
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	500 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	360 eurot aastas (s.o 30 eurot kuus)
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkurss	konkursi keel(ed)	50 eurot aastas

(*) Üksiknumbri müük: kuni 32 lehekülge: 6 eurot
33-64 lehekülge: 12 eurot
alates 64 leheküljest: hind määratakse iga väljaande puhul eraldi

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Väljaannete talituse avaldatud tasulisi väljaandeid saab osta meie trükiste edasimüüjatelt. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

